

BELEIDSPLAN 2021 - 2023

VAN DE KERKENRADEN VAN DE DRIE WIJKGEMEENTEN VAN DE
HERVORMDE GEMEENTE NIJKERK

Dit beleidsplan is vastgesteld door de algemene kerkenraad (na bespreking in de wijkkerkenraden) en is van kracht per 18 november 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	4
1.1 Opmerking vooraf	4
1.2 Achtergrond en doel	4
1.3 Opzet beleidsplan	4
2 Grondslag	6
2.1 Grondslag	6
2.2 Concretisering van de grondslag	6
2.3 Visie van de kerkenraden van de drie wijkgemeenten	7
3 De samenkomende gemeente	8
3.1 De plaatselijke gemeente	8
3.2 De drie wijkgemeenten en de centrale gemeente	8
3.3 Relatie tot andere gemeenten in Nijkerk	9
4 De lerende gemeente	10
4.1 Eredienst en liturgie	10
4.2 De prediking	11
4.3 De sacramenten	12
4.4 Catechese en Jeugdwerk	13
4.5 Kring- en verenigingswerk	15
4.6 Contact met (wijk)gemeente	15
5 De pastorale gemeente	16
5.1 De ambten	16
5.2 Pastoraat	17
5.3 Taken predikanten	18
5.4 Levenswandel	19
5.5 Levenseinde en begraven	20
6 De diaconale gemeente	21
6.1 Algemeen diaconaat	21
6.2 Bijzondere doelgroepen	22
6.3 Diaconaat wereldwijd	22
6.4 Financiën	23
7 De missionaire gemeente	24
7.1 Het Missionair Team	24
7.2 Missionaire activiteiten	24
7.3 Missionair gemeentezijn en visie op Israël	25
7.4 Missionair gemeentezijn en de volken van de wereld	26
7.5 In- en uitwendige zending	27

8	College van kerkrentmeesters	28
8.1	Algemeen	28
8.2	Beheer en financiën.....	29
8.3	Beheer onroerend goed	30
8.4	Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	30
8.5	Verklaring omtrent het Gedrag (VOG).....	30
8.6	Vrijwilligersbeleid.	31
8.7	Archiefbeheer.....	31
8.8	Verzekeringsbeleid	31
8.9	Kerkelijk bureau.....	31
8.10	Verhuur en dienstverlening.....	32
8.11	Veiligheidsbeleid	32
8.12	Collecten	32
9	Opsomming beleidsvoornemens	33

1 Inleiding

1.1 Opmerking vooraf

Dit beleidsplan wil tot en met 2023 richting geven aan de uitvoering van het beleid van de drie wijkgemeenten en de daaruit voortvloeiende activiteiten. De looptijd is korter dan gebruikelijk, zodat we de gelegenheid hebben om in de loop van 2022 het beleidsplan te herzien in verband met lopende gesprekken over beleid. Wij zijn ervan overtuigd dat we ons bij dit alles steeds biddend de vraag moeten stellen: ‘Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?’ We mogen bezig zijn in de verwachting dat de Heere onze gedachten en onze daden wil heiligen tot Zijn dienst.

Als in dit beleidsplan gesproken wordt over de drie wijkgemeenten, dan wordt bedoeld dat dit de wijkgemeenten betreffen van de Hervormde gemeente Nijkerk, met uitzondering van de wijkgemeente van bijzondere aard De Fontein.

1.2 Achtergrond en doel

De opstelling van dit beleidsplan is conform ordinantie 4-8-6 van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland. In dit artikel wordt de kerkenraad opgedragen om in overleg met het college van diakenen en het college van kerkrentmeesters een beleidsplan op te stellen voor de duur van vier jaren.

In de plaatselijke regeling voor het leven en werken van de centrale hervormde gemeente (versie vastgesteld in 2021) is geregeld dat de algemene kerkenraad beleid bepaalt namens de drie wijkkerkenraden. Dat beleid kan echter pas worden vastgesteld nadat de wijkkerkenraden vooraf in de gelegenheid gesteld zijn om hun zienswijze te geven.

1.3 Opzet beleidsplan

Onze hervormde gemeente staat op gereformeerde grondslag binnen de Protestantse Kerk in Nederland. Daarbij geldt de Bijbel als het onfeilbaar Woord van God, gezaghebbend voor wat wij geloven en hoe wij leven. De kerk van Christus is de vergadering en gemeenschap van hen die in Christus, onze Heere, door Zijn Geest en Woord, alzo uit de wereld bijeengebracht en tezamen verenigd zijn, dat zij één lichaam vormen.

Op grond van Gods Woord onderscheiden we de volgende vijf taken van de christelijke gemeente

- De samenkomende gemeente: De kern van het gemeente-zijn is de zondagse eredienst waarin de zuivere verkondiging van Gods Woord centraal staat. Door Zijn Woord en Geest bouwt God Zijn gemeente. Naast de eredienst zijn er andere vormen van samenkomen gedurende de week, zoals Bijbelkringen, verenigingen en andere ontmoetingen.
- De lerende gemeente: De gemeente van Christus is een gemeenschap van discipelen, leerlingen van het Woord. Dit betekent dat tijd wordt ingeruimd voor verdieping in de Bijbel. Daardoor oefent de gemeente zich in levensheiliging.
- De pastorale gemeente: De gemeente is het lichaam van Christus. Dit betekent niet alleen dat eenheid aanwezig is tussen Christus en de leden, maar ook tussen de leden onderling. In de verscheidenheid van de leden hebben we elkaar nodig en leren we van elkaar. Pastoraat is een heilige roeping voor de gehele gemeente.
- De diaconale gemeente: De gemeente is een dienende gemeente. Dit houdt in, dat de leden der gemeente uit dankbaarheid (uit)delen mogen van hetgeen van de Heere ontvangen is en dat we met en voor elkaar bidden.
- De missionaire gemeente: De gemeente is geroepen om het getuigenis van Christus te bewaren en te verbreiden. We hebben oog voor de randkerkelijken en de buitenkerkelijken. We denken hierbij ook aan de benadering van de aanwezige moslimgemeenschap of mensen met een andere religie. Daarnaast rusten we onze gemeenteleden toe om missionair te kunnen zijn.

De hierboven beschreven taken van de gemeente vormen de basis van het beleidsplan voor de komende jaren. Elk hoofdstuk bestaat uit een aantal paragrafen, waarbij twee zaken aan de orde komen:

- Inleiding: waarbij de hoofdpunten met betrekking tot het onderwerp worden aangegeven en een weergave van de actuele omstandigheden, het huidige beleid en de praktijk.
- Beleidsvoornemens: die aangeven op welke wijze wij in deze beleidsperiode met de ontwikkelingen en knelpunten willen omgaan. Waar mogelijk is hierbij het te voeren beleid geconcretiseerd.

Het beleidsplan wordt afgesloten met een opsomming van alle beleidsvoornemens bij wijze van samenvatting van het document.

2 Grondslag

2.1 Grondslag

Onze hervormde gemeente staat op gereformeerde grondslag binnen de Protestantse Kerk in Nederland. Dat houdt onder meer in dat binnen het gemeentelven een centrale plaats wordt toegekend aan een Bijbelse, appellerende en bevindelijke prediking in de erediensten, 's zondags, door de week en op de christelijke gedenkdagen. Daarbij geldt de Bijbel als het onfeilbaar Woord van God, gezaghebbend voor wat wij geloven en hoe wij leven. Door die Bijbel kunnen we deze God leren kennen in Zijn drie-eenheid, Vader, Zoon en Heilige Geest.

In de sacramenten, die Christus heeft ingesteld, te weten de viering van het Heilig Avondmaal en de bediening van de Heilige Doop, belijdt en ervaart de gemeente de verbondstrouw van God en de gemeenschap met Christus en met elkaar.

De gemeente belijdt het algemeen ongetwijfeld christelijk geloof, zoals neergelegd in de drie algemene belijdenisgeschriften van de kerk, namelijk de Apostolische Geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicea en de geloofsbelijdenis van Athanasius. De gemeente wil staan in de traditie van de Reformatie en trouw zijn aan de belijdenis van het voorgeslacht. Zij acht zich dan ook gebonden aan de drie bijzondere belijdenisgeschriften van de kerk, de drie Formulieren van Enigheid, namelijk de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

2.2 Concretisering van de grondslag

De kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland spreekt uit dat hervormde gemeenten binnen deze kerk zich in het bijzonder gebonden weten met de belijdenisgeschriften van de gereformeerde traditie (ord. 1-1-1).

Met de kerk belijden wij dat 'Christus een eeuwig Koning is, die zonder onderdanen niet zijn kan' (art. 27 NGB) en dat Hij Zijn kerk bewaart. Daarom beloven wij dat wij ons in gehoorzaamheid zullen onderwerpen aan het juk van Christus. Wij begeren ons te houden aan de verkondiging van Zijn Evangelie, de sacramenten te bedienen naar Zijn inzetting en de kerkelijke tucht te oefenen om elkaar te bewaren bij Zijn ontferming. Wij beloven ons te houden aan het betrouwbaar Woord van God en alle dingen te verwerpen die daar tegen zijn, houdende Jezus Christus voor het enige Hoofd.

Als wij zo als gemeente onze plaats innemen binnen het geheel van de verenigde kerk, verklaren wij ons gebonden te weten aan de gereformeerde belijdenis. Met Gods hulp zullen wij weerspreken en weren al wat met dit belijden in strijd is. Bij de inrichting van het leven van de gemeente zullen wij ons houden aan de instellingen die met deze belijdenis overeenstemmen. In de gemeente zal de roeping en verkiezing tot het ambt uitgaan naar mannelijke belijdende leden. De nodiging tot het Heilig Avondmaal zal uitgaan naar hen die tot de openbare belijdenis van het geloof zijn gekomen. In de gemeente zal geen andere levensverbintenis worden ingezegend dan een huwelijk van man en vrouw dat wettig voor de overheid is gesloten.

'Omdat wij ons verplicht weten om onze gaven bereidwillig en met vreugde tot nut en zaligheid van de andere leden te gebruiken' (antw. 55 HC) zullen wij de kerk en elkaar blijven oproepen om - in overeenstemming met de gereformeerde belijdenisgeschriften van de kerk - de weg van gehoorzaamheid aan God en Zijn Woord te gaan.

Met deze verklaring willen de drie wijkkerkenraden duidelijk maken:

1. Dat ze binnen de Protestantse Kerk in Nederland de weg van de gehoorzaamheid aan de Bijbel als Gods onfeilbaar Woord zal gaan, en dat ze de kerk zal blijven oproepen tot deze gehoorzaamheid;
2. Dat ze zich daarbij ten volle gebonden acht aan het gereformeerde belijden, zoals dat ook deel uitmaakt van het belijden van de Protestantse Kerk in Nederland;
3. Dat zij in voorkomende gevallen de keuzevrijheid die de kerkorde biedt, beoordeelt op basis van deze grondslag.

2.3 Visie van de kerkenraden van de drie wijkgemeenten

De kerkenraden zien onze leden als leden van het lichaam van Christus, waarbij we erkennen dat er in de gemeente Bijbels gezien zowel kaf als koren aanwezig is. Dat betekent dat zowel de oproep tot bekering als de oproep tot heiliging moet klinken.

We willen een heilige en een veilige gemeente zijn. Dat zijn geen begrippen die elkaar tegenspreken, maar juist aanvullen. De heiligheid van God en Zijn dienst is de basis van onze gemeente en daarbij is onze gemeente een veilige plek voor elk gemeentelid. Dat betekent dat het pastorale gesprek met iedereen plaats kan vinden, zonder aanzien des persoons.

Gemeenteleden hebben eenieder op zijn of haar eigen wijze en niveau een diepe inhoudelijke kennis van de Bijbel. Zij wensen meer en meer op haar Meester te gaan lijken in barmhartigheid en in liefde. Deze liefde uit zich in een hartelijke onderlinge verbondenheid, waarin de een de ander dient. Er is geen lid van de gemeente die niet gekend wordt. Vanuit deze betrokkenheid is de gemeente missionair, zij weet immers van de 'liefde des Heeren' en is daarom ijverig in het getuigen naar de medemens.

3 De samenkomende gemeente

3.1 De plaatselijke gemeente

3.1.1 Inleiding

De centrale gemeente heeft thans vier predikantsplaatsen en is opgedeeld in drie wijkgemeenten en een wijkgemeente van bijzondere aard. De kerkenraden van de drie wijkgemeenten streven er naar zoveel mogelijk gezamenlijk op te trekken teneinde de eenheid te bewaren.

De wijkgemeente van bijzondere aard (De Fontein) geeft op een eigen wijze vorm aan het gemeentezijn. De algemene kerkenraad heeft hierin een verbindende rol.

Binnen de drie wijkgemeenten worden veel activiteiten georganiseerd. Met deze activiteiten wordt een belangrijk gedeelte van de gemeente bereikt. De inzet van gemeenteleden is groot in het ambtelijk en kerkelijk werk.

Ondanks de grootte van onze gemeente zijn er hechte onderlinge banden tussen gemeenteleden. De grootte kent echter soms ook zijn beperking ten aanzien van de gemeenschapszin en het meeleven met elkaar. Voor nieuwe gemeenteleden in het bijzonder kan dit een belemmering zijn.

Voor een groot deel van de gemeente bestaat het enige contact uit Kerknieuws, Nieuwsbrief en/of huisbezoek.

Een gevolg van de grootte van onze gemeente is dat kerkverlating te weinig of te laat wordt opgemerkt of er wordt te weinig op gereageerd door hen die het wel opmerken.

3.1.2 Beleidsvoornemens

4. We willen de gemeente er bewust van maken dat we rondom de erediensten, naast het horen van het Woord in de dienst, elkaar ook ontmoeten.
5. De kerkenraad gaat zich bezinnen op manieren om binnen de grootte van onze gemeente de onderlinge ontmoeting te stimuleren. Ontmoeting is namelijk een voorwaarde voor de Bijbelse opdracht tot onderlinge gemeenschap.
6. De kerkenraad stelt een communicatieplan op dat voorziet in het benutten van digitale middelen, met als doel het bevorderen van onderlinge gemeenschap.

3.2 De drie wijkgemeenten en de centrale gemeente

3.2.1 Inleiding

Het uitgangspunt voor de kerkenraden van de drie wijkgemeenten is eenheid. Waar mogelijk worden dingen samengedaan. De eigen verantwoordelijkheid van de kerkenraden blijft in stand. De taken en bevoegdheden van de wijkkerkenraden zijn vastgelegd in de plaatselijke regeling voor het leven en werken van de hervormde wijkgemeenten. De taken en bevoegdheden die volgens de kerkorde 'verplicht' aan de algemene kerkenraad zijn toegewezen en de zaken die door de algemene kerkenraad namens de drie wijkkerkenraden worden geregeld, zijn vastgelegd in de plaatselijke regeling van de centrale hervormde gemeente.

Dat we enerzijds de eigen verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraden in stand willen houden, terwijl we anderzijds samenwerking wensen, veroorzaakt een spanningsveld waar we op een zo goed mogelijke manier mee om willen gaan.

Consensus kan alleen op basis van vrijwilligheid en vertrouwen worden verkregen. Dit betekent dat we met elkaar het gesprek op een intensieve wijze blijvend dienen te voeren. Dit vraagt allereerst om onderlinge liefde en vervolgens om enige relativering van eigen standpunten.

De vergaderstructuur (één AK met drie geografische wijken plus een wijkgemeente van bijzondere aard) zorgt voor traagheid en inefficiëntie in besluitvorming.

3.2.2 Beleidsvoornemen

- De sterke wens om als wijken zo veel mogelijk gezamenlijk op te blijven trekken blijft. De kerkenraad gaat nadenken over een (organisatie- en vergader)structuur die de taken van wijk- en algemene kerkenraden beter faciliteert en de bestaande inefficiëntie opheft. Leidraad is de bezinning die in 2019 is opgestart maar nog niet is voltooid.

3.3 Relatie tot andere gemeenten in Nijkerk

3.3.1 Wijkgemeente van bijzondere aard 'De Fontein'

De wijkgemeente met een bijzonder aard De Fontein en de drie wijkgemeenten hebben steeds meer zelfstandige posities ingenomen. Hierbij constateren we dat er verschillende keuzes gemaakt worden door de kerkenraad van de wijkgemeente van bijzondere aard De Fontein en de drie wijkkerkenraden. Hierdoor wordt de samenwerking niet bevorderd, maar zet de verzelfstandiging steeds verder door.

De samenwerking concentreert zich steeds meer tot de ontmoeting binnen de algemene kerkenraad. Ondanks dat op een aantal gebieden sprake is van een meer of minder geformaliseerde samenwerking, willen we blijven zoeken naar wat ons bindt en waar mogelijk naar buiten toe gezamenlijk optrekken.

3.3.2 Andere gemeenten in Nijkerk

De gemeente van Jezus Christus kent meerdere gestalten, ook in Nijkerk. Op meerdere manieren en verschillende momenten werken we samen met plaatselijke broeders en zusters, bijvoorbeeld kanselruil met CGK De Kandelaar, Hervormingsdag, Passiestonden, NICEA, IKOON, Nijkerks Diaconaal Beraad, Dodenherdenking, Bid- en Dankdagdiensten.

3.3.3 Beleidsvoornemens

- Kerkordelijk vormt de algemene kerkenraad de plaats van ontmoeting met De Fontein. Dit houden we graag in stand. Het is ook onze roeping om werk te maken van de Bijbelse opdracht tot eenheid en waar mogelijk concreet samen op te trekken.
- We zetten de bestaande samenwerkingsvormen met andere Nijkerkse (wijk)gemeenten voort. Waar mogelijk zoeken we naar verbreding en verdieping.

4 De lerende gemeente

4.1 Eredienst en liturgie

4.1.1 Inleiding

De zondagse erediensten vormen het hart van de gemeente. Hierin komt de gemeente samen als gemeente van de Heere, om Hem en elkaar te ontmoeten. Onze erediensten zijn, naar reformatorisch beginsel, voluit dienst van het Woord, omdat God zich in Zijn Woord heeft geopenbaard. De inrichting van de eredienst kent een zekere soberheid. Onze liturgie staat in de reformatorische traditie.

De in kerkdiensten te volgen orde wordt vastgesteld door de kerkenraad, waarbij gebruik gemaakt wordt van één van de in het dienstboek van de kerk aangereikte orden voor de eredienst. Dit geschiedt met in achtneming van de bijzondere verantwoordelijkheden van de predikant voor de bediening van Woord en Sacramenten en van de kerkmusicus voor de kerkmuziek. De werkzaamheden van de kerkmusici vinden plaats op aanwijzing van de algemene kerkenraad.

De kerkdiensten worden, gewoonlijk tweemaal per zondag, gehouden in de Grote Kerk en de Opstandingskerk. Hoewel de kerkdiensten, inclusief de bediening van de sacramenten, voor kerkgangers niet wijkgebonden zijn, wordt de verantwoordelijkheid van een van de drie wijkkerkenraden voor de kerkdiensten tot uitdrukking gebracht in de ambtelijke aanwezigheid van leden van de desbetreffende kerkenraad naast de voorganger. Alle predikanten gaan bij toerbeurt in de kerkgebouwen voor.

In de kerkdiensten wordt gebruik gemaakt van de Herziene Statenvertaling, de psalmberijming van 1773 en Enige gezangen, en de bundel Weerklank. De gemeentezang wordt begeleid door het orgel, soms aangevuld met andere instrumenten.

Gemeenteleden die niet aanwezig kunnen zijn, zoals zieken en ouderen, kunnen de diensten meebeleven via de kerkradio, internet of achteraf via internet of een geluidsdrager.

Als aanvulling op de ‘gewone’ zondagse erediensten en de diensten waarin de sacramenten worden bediend, worden diensten met een bijzonder karakter belegd:

- Diensten op feest- en gedenkdagen: op de tweede feestdagen, Goede Vrijdag, Hemelvaartsdag, Nieuwjaarsdag, Oudejaarsdag, Biddag en Dankdag.
- Weekdiensten; gehouden op een aantal woensdagavonden in de wintermaanden.
- Diensten ter bevestiging en inzegening van huwelijken.
- Bevestiging van ambtsdragers, intrede en afscheid predikant, belijdenisdiensten, en dergelijke.
- Diensten voor speciale doelgroepen, zoals doven of anders begaafden.
- Daarnaast is er aandacht voor speciale momenten, zoals opening winterwerk, school-kerk- en gezinsdienst, herdenking overleden gemeenteleden op de laatste zondag van het kerkelijk jaar.

In de periode 2017-2018 heeft er een bezinning plaatsgevonden op de liturgie in de erediensten. Uit deze bezinning bleek dat er door gemeenteleden en ook kerkenraadsleden verschillend wordt gedacht over de liturgie. De kerkenraden hebben elkaar weten te vinden in een aanpassing aan de liturgie, ondanks dat verschillen van inzicht over dit onderwerp aanwezig blijven.

Vanwege corona zijn de diensten (mede) digitaal vormgegeven. Dit bepaalt ons bij de vraag in hoeverre digitale middelen een blijvende rol bij de eredienst spelen.

Corona heeft ons bepaald bij de vraag wat de essentie is van gemeente zijn. We willen ons bezinnen op thema's als ontmoeting, samen zingen, frequentie en uitvoering van avondmaalsvieringen. We hebben oog voor gemeenteleden die in coronatijd afgehaakt zijn.

4.1.2 Beleidsvoornemens

- Voor de kerkenraden zal een belangrijk onderwerp voor bezinning zijn hoe we de Heere in de erediensten moeten dienen. Er is ruimte voor verschil van inzicht. In dat licht bezien, zal er blijvend bezinning nodig zijn ten aanzien van de inhoud en vormgeving van de eredienst.

- We bezinnen ons de komende periode op het gebruik van digitale middelen in of voor het uitzenden van de eredienst.

4.2 De prediking

4.2.1 Inleiding

De kern waar het gemeente-zijn om draait is de zondagse eredienst. De zuivere verkondiging van Gods Woord staat centraal, want door Zijn Woord en Geest bouwt God Zijn gemeente. Uitgangspunt voor de prediking is de Schrift en de samenvatting daarvan in de belijdenis.

De prediking moet Jezus Christus en Die gekruisigd tot middelpunt hebben (1 Korinthe 2:2). Het geloof in Jezus Christus staat hierin centraal. De prediking is trinitarisch: het werk van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest komen aan de orde. De gelovigen worden vermaand, vertroost en onderwezen en zij die zich nog niet daadwerkelijk bekeerd hebben, worden opgeroepen tot bekering.

Uitleg en toepassing in de prediking zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. De prediking is in de eerste plaats gericht op de oproep tot bekering en tot een heilig leven, waarbij het thema zonde en genade een wezenlijk onderdeel vormen.

De verbondenheid met Israël heeft een plek in de prediking. Over die verbondenheid wordt meer uiteengezet in het hoofdstuk over de missionaire gemeente.

Waar de Heilige Geest in de gemeente werkt, wordt schuld beleden, vindt rechtvaardiging plaats door het geloof, wordt Christus gevonden en aanbeden, worden de sacramenten bediend, waarbij we ook verlegen zijn om Zijn Geest, wordt God geloofd, wordt gebeden, beleden en getuigd.

De verkondiging van het Woord wordt in de kerkdiensten gedaan door hen die daartoe volgens de orde der kerk bevoegd zijn en die in leer en leven blijf geven in te stemmen met de in hoofdstuk 2 genoemde grondslag. De predikanten die in onze gemeente voorgaan, behoren tot de hervormd-gereformeerde modaliteit binnen de Protestantse Kerk in Nederland.

Voor de diensten die niet door de eigen predikanten worden vervuld worden, in opdracht van de drie wijkkerkenraden, door een preekbeurtenregelaar predikanten gevraagd die behoren tot de hervormd-gereformeerde modaliteit binnen de Protestantse Kerk in Nederland. Over de lijst met te vragen predikanten is jaarlijks afstemming met het moderamen van de Algemene Kerkenraad.

Wat de inhoud van de prediking betreft, wordt voor de ochtenddiensten geen gebruik gemaakt van een rooster; de predikant kiest zelf het te behandelen Schriftgedeelte. In de middag- en avonddiensten komen gewoonlijk de leerdiensten aan de orde, waarbij de preekstof gehaald wordt uit de drie gereformeerde Belijdenisgeschriften, een Bijbelgedeelte dat lastig te verstaan is of een Bijbelgedeelte naar aanleiding van een actueel thema. De invulling van de leerdiensten stemmen de predikanten onderling af.

De predikanten proberen waar mogelijk om een aantal keer per jaar gezamenlijk een preken serie vorm te geven, waarbij op een aantal zondagen achter elkaar in de ochtenddienst door de predikanten in beide kerken over hetzelfde Bijbelgedeelte wordt gepreekt.

4.2.2 Beleidsvoornemens

- De woordverkondiging vormt de kern van de zondagse eredienst. We blijven ons bezinnen over hoe we hier gestalte aan kunnen geven en hoe we gemeenteleden hierbij kunnen betrekken.
- De predikanten zoeken naar manieren om de prediking en de thematiek die centraal staat op de Bijbelkringen, binnen het club- en verenigingswerk meer op elkaar af te stemmen. Het is belangrijk dat de Bijbel een centrale plek heeft op een club- of verenigingsavond.

4.3 De sacramenten

4.3.1 Inleiding

De sacramenten worden bediend in de eredienst, in het midden van de gemeente. De sacramenten onderstrepen als zichtbare tekenen en zegelen de verkondiging van het Woord, opdat we zo het Woord des te beter verstaan en er des te zekerder van zullen zijn.

Het Heilig Avondmaal wordt in de regel 4 tot 6 keer per jaar gevierd (in ieder geval in de Adventstijd en in de Lijdenstijd). Als wijkkerkenraden en gemeente belijden wij dat het Heilig Avondmaal een instelling is van Jezus Christus, die Hij heeft ingesteld voor Zijn gelovigen. Het Avondmaal wordt gevierd door gemeenteleden die in het midden van de gemeente belijdenis van het geloof hebben afgelegd. Ter voorbereiding op het Heilig Avondmaal en in het pastoraat is het van belang om zowel avondmaalsgangers als niet-avondmaalsgangers op hun Bijbelse verantwoordelijkheid te wijzen, o.a. middels de bezinningssamenkomst in de week van voorbereiding

In alle kerkgebouwen wordt op de zondag vóór de bediening een dienst van voorbereiding gehouden. Zowel de voorbereidingsdienst als de bediening van het Heilig Avondmaal wordt in hetzelfde kerkgebouw gehouden en door dezelfde wijkkerkenraad en zijn predikant geleid. De ouderlingen, tafelwachten, zien erop toe, dat alles in goede orde gebeurt en zij die geen recht van toegang hebben, geweerd kunnen worden, terwijl de diakenen behulpzaam zijn bij de dienst aan de tafel.

In de week vóór elke avondmaalsviering wordt de gelegenheid geboden tot censura morum. Door een gemeentelid kunnen dan bezwaren worden voorgelegd aan zijn of haar wijkkerkenraad, tegen de belijdenis en levenswandel van (mogelijke) avondmaalsgangers. Hierbij zal Mattheüs 18 vers 15-17 een leidraad zijn.

Lidmaten die zich mogen herkennen in antwoord 81 van de Heidelbergse Catechismus worden genodigd om deel te nemen aan het Heilig Avondmaal.

Het is in voorkomende gevallen mogelijk om met ambtelijke vertegenwoordiging het Heilig Avondmaal te vieren bij mensen thuis die niet in de gelegenheid zijn om de kerkdienst bij te wonen.

Er zijn gemeenteleden die door bijvoorbeeld medische beperkingen een reguliere dienst niet kunnen bezoeken (vanwege de lengte van de dienst, mobiliteitsbeperkingen etc.) en daarmee het Heilig Avondmaal niet kunnen vieren. We bezinnen ons op de mogelijkheid van een anders ingerichte dienst.

Als wijkkerkenraden en gemeente belijden wij dat de Heilige Doop een instelling is van God om ons en onze kinderen Zijn verbond te verzegelen. Daarom behoren de kleine kinderen van de gelovigen als erfgenamen van het rijk Gods gedoopt te worden.

De kinderdoop wordt in de regel zes tot negenmaal per jaar bediend. De doopouders worden begeleid door de doopzitting bij te wonen en door het ontvangen van een doopbezoek door de wijkouderling.

De eeuwenlange vanzelfsprekendheid van de kinderdoop lijkt voorbij te zijn. Het al dan niet aanvaarden van de kinderdoop staat niet op zichzelf. Uiteindelijk spelen theologische grondstructuren mee, waarbij standpunten en overtuigingen met elkaar samenhangen. Als wijkkerkenraden zijn we ervan overtuigd dat de kinderdoop een heerlijke onderstreping van het Evangelie is dat God goddelozen 'om niet' rechtvaardigt, door het geloof in Jezus Christus. Zijn genade is het erfgoed dat Hij bij testament toezegt aan de gelovigen en hun kinderen (Hebreeën 9:15).

Bij de bediening van de sacramenten worden de hertaalde formulieren integraal gelezen.

4.3.2 Beleidsvoornemen

- We bezinnen ons op de inhoud en de praktijk van de Heilig Avondmaal-vieringen, onder andere de frequentie van de vieringen.
- We bezinnen ons op de mogelijkheid (plaats, tijdstip, tijdsduur, inrichting) van een dienst voor mensen die het Heilig Avondmaal in een normale dienst niet mee kunnen vieren, bijvoorbeeld vanwege medische beperkingen.

4.4 Catechese en Jeugdwerk

4.4.1 Het jeugdwerk

In de kerkorde van onze kerk wordt in ordinantie 9 over het jeugdwerk en over onze opdracht als kerkenraad en gemeente geschreven. De gemeente geeft er blijk van naar haar jonge leden te willen luisteren en voert een op hun situatie afgestemd beleid. De gemeente heeft de opdracht mee te werken aan de geestelijke vorming van de jeugd waar deze wordt gevormd en onderwezen, met name in huis en school en zoekt het geloof tot uitdrukking te brengen in de sociale en culturele verbanden waarin de jeugd zich oriënteert. Het werk met en ten behoeve van de jeugd in de gemeente krijgt gestalte zowel in het eigen kerkelijk jeugdwerk als in het werk van jeugdorganisaties waarmee de gemeente contacten onderhoudt. De Algemene Jeugdraad kent een eigen beleidscyclus waarbij de speerpunten worden bepaald en de werkgroepen jaarlijks hun doelstellingen en activiteiten van het afgelopen seizoen evalueren en voor het komende seizoen vaststellen. De Algemene Jeugdraad is geplaatst onder het toezicht van de Algemene Kerkenraad en legt aan haar verantwoordelijkheid af.

De missie van de Algemene Jeugdraad (AJR) is:

... dat jongeren God zo leren kennen dat zij op Hem vertrouwen en met Hem leven.

Daarbij heeft zij tot doel:

- Kinderen en jongeren te leren vanuit het gereformeerd belijden
- Hen te stimuleren tot een leven in navolging van Christus

Het kennen van de Heere is immers het eeuwige leven zoals de Heere Jezus ons zelf laat zien in Johannes 17. Kennen en gekend worden zijn daarom kernwoorden in het jeugdwerk waarbij het er om gaat dat wij dat verlangen naar het kennen van de Heere Jezus overdragen op onze jongeren, dat de kinderen en jongeren van de gemeente het vuur van Gods liefde in ons mogen zien branden. Dan zullen zij zichzelf ook gekend en gezien weten, door de gemeente maar bovenal door de God van het verbond.

4.4.2 Het jeugdwerk is van de hele gemeente

De jeugd is onderdeel van de gemeente en deel van het Lichaam van Christus. Het jeugdwerk is daarom onderdeel van het gemeentelven en kan daarvan niet los gezien worden. Het is van belang dat het jeugdwerk gemeente-breed gedragen wordt en niet iets is van de Algemene Jeugdraad en de jeugdouders alleen. Het kan van grote meerwaarde zijn voor de gemeente en voor de opbouw van ieder persoonlijk, wanneer jongeren en ouderen in het gemeentelven geregeld gezamenlijk optrekken.

De betrokkenheid en energie van onze jongeren naast de levenservaring en het geloofsleven van oudere gemeentelven moeten elkaar versterken. Dus zowel de jongeren als de ouderen behoren daarin een rol en een taak te hebben. Voor jongeren geldt dat ze in hun groei begeleid moeten worden, zodat zij hun plaats kunnen innemen, steeds meer verantwoordelijkheid leren dragen en daarbij hun vertrouwen op de Heere stellen.

4.4.3 Integraal werken

Het is van belang dat het jeugdwerk een integraal geheel vormt, zodat het jeugdwerk voor ouders en jongeren duidelijk, transparant en toegankelijk is. Het moet in de gemeente duidelijk zijn waar men voor de verschillende zaken met betrekking tot de jeugd terecht kan. Dit vereist blijvende investering in een goede samenwerking, zowel binnen als tussen de werkgroepen en een doelmatige, uniforme werkwijze, waarbij een gezamenlijk beleid gevoerd wordt.

Binnen de Algemene Jeugdraad zijn de volgende werkgroepen actief:

- Werkgroep Catechese
- Werkgroep Gezin & opvoeding
- Werkgroep Zondagsschool
- Werkgroep Clubs & Verenigingen
- Werkgroep Kerk & Ontmoeting
- Werkgroep JPT
- Commissie Jongerenavonden

4.4.4 De gemeente is een pastorale gemeente, een veilige plek met oog voor kinderen en jongeren

Kennis- en geloofsoverdracht zijn de kern van het jeugdwerk. Deze overdracht kan slechts tot stand komen binnen een relatie. Jeugdwerk moet daarom altijd pastoraal van karakter zijn. Een pastorale houding van de hele gemeente naar jongeren is in deze van belang. Hierbij gaat het erom dat kinderen en jongeren in de gemeente 'gezien' worden en dat er oog is voor wat zij meemaken. Gemeenteleden, leidinggevend en ambtsdragers dienen te worden gevormd in hun houding ten opzichte van de kinderen en jongeren van de gemeente, zodat onze gemeente een pastorale gemeente is, waarbij wordt geïnvesteerd in relaties tussen volwassenen en kinderen en jongeren.

Op hun beurt hebben jongeren ook een pastorale taak binnen de gemeente. Van hen kan worden verwacht dat zij oog leren hebben voor medegemeenteleden, zowel jong als oud. Het is een taak van het jeugdwerk hen hierin te begeleiden.

4.4.5 Vorming en toerusting van ouders, leiding en ambtsdragers

Jongeren hebben identificatiefiguren nodig die met hen een relatie aangaan en die het leven met Christus aan hen voorleven. Gidsen die hen inwijden in het geloof en opvoeders die hen leren omgaan met grenzen. Dit is heel belangrijk en vormend voor het leven van jongeren. Dit vraagt wel om toerusting. Het veronderstelt een investering in de persoon van de opvoeder. Enerzijds vereist dit een investering van de persoon zelf: Leeft hij of zij bij de Bron?, Oefent hij zich in het daadwerkelijk zien van de jongere of het kind? Anderzijds vraagt dit ook een investering van de gemeente in de leidinggevend waarbij structurele training en intervisie van belang is. Deze opvoeders dienen daarom in de gemeente toegerust te worden. Vorming en toerusting van gemeenteleden is van belang om de continuïteit in het jeugdwerk te waarborgen. Dit is mede daarom een taak van de Algemene Jeugdraad.

4.4.6 Verdieping in leefwereld van jongeren

Het behoren bij de christelijke gemeente is in onze postmoderne informatiesamenleving geen vanzelfsprekendheid meer. Ook niet voor jongeren die in een gelovig gezin zijn opgevoed. Voor veel jongeren, maar vaak ook voor hun ouders is de kerk slechts een deelgebied van het leven, dat aanzienlijk gefragmenteerd kan zijn. De jongere leeft op deze manier in verschillende werelden.

Daarnaast komen onze kinderen en jongeren al jong met een veelheid aan informatie in aanraking die bij hen vragen kan oproepen. Het is van belang dat jongeren binnen de gemeente antwoorden krijgen op de wezenlijke vragen waar zij mee leven. De gemeente dient te weten welke vragen dit zijn en verdiept zich in de leefwereld van jongeren om antwoord te kunnen geven op de vragen die bij hen leven.

We gaan er daarbij vanuit dat de vragen die bij jongeren leven actuele vragen zijn, die ook voor ouders en ouderen relevant zijn. Dit vraagt om een bezinning en een antwoord van de gemeente en van het jeugdwerk. Kennen wij onze jongeren wel? Weten wij met welke vragen betreffende het leven en het geloof zij leven en hebben wij als leidinggevend, ambtsdragers en opvoeders antwoorden voor hen? Laten wij zien hoe het geloof mag werken in ons leven? Dit vraagt een stuk bewustwording en activiteit vanuit de gemeente, ouders en jongeren onderling, zodat wij alle jongeren in het vizier houden.

Daarnaast is geloofsonderwijs en kennis van de identiteit van de gemeente van belang. Jongeren moeten in de gemeente en in het jeugdwerk ervaren wat het leven met de Heere inhoudt en welke antwoorden een Bijbels gefundeerde leer heeft voor het dagelijks leven. In dit kader van het jeugdwerk past de catechese en het zondagsschoolwerk. Het is van belang jongeren te laten kennen en beleven wat het inhoudt lid te zijn van het Lichaam van Christus en hiertoe ook als gemeente een duidelijke identiteit voor te houden aan de jongeren.

De in deze paragraaf uitgewerkte speerpunten van het beleid van de Algemene Jeugdraad worden geconcretiseerd in jaarlijkse werkplannen per werkgroep van de AJR. Het beleid van de AJR valt onder verantwoordelijkheid van de Algemene Kerkenraad. Verder ontvangen de Algemene Kerkenraad en de drie wijkkerkenraden een evaluatie van de werkplannen van afgelopen seizoen en de werkplannen voor het volgende seizoen.

4.4.7 Beleidsvoornemens

- De beleidsvoornemens worden geformuleerd in de werkplannen die elk seizoen door de afzonderlijke werkgroepen van de AJR worden opgesteld. Deze werkplannen komen in de Algemene Kerkenraad aan de orde.
- Een aantal leeftijdscategorieën is in onze gemeente ondervertegenwoordigd. De kerkenraad ziet het als haar taak om jongeren in alle leeftijdsgroepen verbonden te houden aan onze gemeente.

4.5 Kring- en verenigingswerk

4.5.1 Inleiding

De gemeente zal in prediking en kring- en verenigingswerk toegerust moeten worden in onderlinge zorg en verantwoordelijkheid gemeente te zijn. Vorming en toerusting is in deze tijd broodnodig om te weten hoe wij als christen moeten leven. Hiervoor is het van belang dat er meer tijd voor God in gebed en Bijbelstudie (persoonlijk en met elkaar) wordt doorgebracht.

Het belang van vorming en toerusting, ook in verenigingen en kringen, valt niet genoeg te benadrukken. Zeker ook met het oog op het vormen van nieuw kader in de gemeente. Hierbij moet rekening worden gehouden met de pluriforme samenstelling van de drie wijkgemeenten. Naast een trouwe kern van gemeenteleden die de diverse verenigingen bezoeken, zijn er velen die 'alleen' gemeentelid zijn. Met name mannen zijn relatief weinig bij het verenigingswerk betrokken.

Een overzicht van de activiteiten die met het oog op vorming en toerusting van de gemeente plaatsvinden is opgenomen in de gemeente- en seizoensgids.

4.5.2 Beleidsvoornemens

- Het blijven stimuleren van gemeenteleden om deel te nemen aan het kring- en verenigingswerk moet voor de kerkenraden blijvend een punt van aandacht zijn. Ook het stimuleren van het starten van nieuwe kringen is een taak van de kerkenraden.
- Bezinnen hoe het Woord van God nog meer centraal gesteld kan worden in het gemeentewerk. Bijvoorbeeld door Bijbelstudies te doen op Bijbelkringen of op verenigingen

4.6 Contact met (wijk)gemeente

4.6.1 Inleiding

Om de contacten met de gemeenteleden te verstevigen en de betrokkenheid te vergroten, is het nuttig dat de kerkenraden van de wijkgemeenten periodiek met de gemeenteleden in gesprek treden, bijvoorbeeld middels een (al dan niet gezamenlijke) wijkavond of het zogenaamde groot huisbezoek.

Bovendien kan de kerkenraad een aantal in de kerkorde genoemde besluiten ter wijziging van de gang van zaken in de gemeente niet nemen, zonder dat de leden van de (wijk)gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken (Ord. 4-8-9).

4.6.2 Beleidsvoornemens

- De organisatie van (al dan niet gezamenlijke) wijkavond(en) en/of groot huisbezoek zal structureel een plaats krijgen in de planning van de activiteiten voor gemeenteleden.
- We hebben aandacht voor nieuwe gemeenteleden, zodat zij zich snel thuis voelen in onze gemeente.

5 De pastorale gemeente

5.1 De ambten

5.1.1 Inleiding

De kerkenraden van de drie wijkgemeenten kennen drie ambten: predikant, ouderling en diaken. Naast ouderlingen zijn er ook ouderling-kerkrentmeesters. De ouderling-kerkrentmeester is belast met de zorg voor de financiën (voor zover niet van diaconale aard), goederen, administraties en archieven, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Daarnaast zijn er ouderlingen die zich als jeugdouderling met name richten op de jeugd van onze gemeente. Deze jeugdouderlingen maken deel uit van de algemene jeugdraad.

De regering der kerk wordt uitgeoefend in vergaderingen, waarin de ambten bijeen zijn. De plaatselijke regeling geeft aan welke taken aan de algemene kerkenraad en welke taken aan de drie wijkkerkenraden zijn toevertrouwd.

In al ons ambtelijke werk moeten we het in de eerste plaats verwachten van de Heere. Slechts in afhankelijkheid van Hem kunnen wij onze taak vervullen.

Door de ontwikkelingen in kerk en maatschappij zijn de taken van de kerkenraad ten opzichte van een aantal decennia geleden complexer geworden. Daarnaast worden er hogere eisen aan de prediking en aan het pastoraat van de dominee gesteld. In het pastorale contact dat de predikanten hebben met de gemeente wordt een groot deel van de beschikbare tijd opgeslokt door crisispastoraat en pastoraat voor ouderen en zieken. Daarnaast zal de bijstand in het pastoraat verder afnemen. Ook zien we de druk op de ambtsdragers groter worden door het toenemende aantal ouderen, toegenomen crisispastoraat en de toenemende intensiteit van de bezoeken.

Nieuwe ambtsdragers dienen geïnformeerd te worden over de manier van functioneren van de kerkenraden, onder andere middels dit beleidsplan, maar ook door de plaatselijke regeling(en) en de handreiking ambtsdragers. Nieuwe ambtsdragers worden ingewerkt door een ‘mentor-ambtsdrager’.

In 2019 heeft er in onze gemeente een visitatie plaatsgevonden, met een nasleep in de daarop volgende twee jaren. Daaruit is een aantal aanbevelingen gekomen, waarvan een deel is geïmplementeerd. Een aantal andere aanbevelingen verdient bezinning, zoals communicatie tussen gremia, gedrags- en omgangsvormen voor ambtsdragers, ambtsgeheim, stapeling van functies.

5.1.2 Beleidsvoornemens

- Om tot een evenwichtige verdeling van de werkzaamheden te komen zal er een voortdurende afstemming moeten plaatsvinden tussen kerkenraden van de drie wijkgemeenten en predikanten.
- Nieuwe ambtsdragers dienen geïnformeerd te worden over de manier van functioneren van de kerkenraden. Ze worden begeleid door een mentor- -ambtsdrager.
- Om de vorming van ambtsdragers structureel vorm te geven willen we een structuur ontwikkelen, waarbij de volgende onderwerpen een plaats krijgen:
  - Pastoraat in de gemeente
  - Begeleiding van pastorale problemen
  - Vroegtijdige bezinning over onderwerpen, zodat ze ons niet ‘overvallen’
- We bezinnen ons op de openstaande aanbevelingen uit het visitatierapport (communicatie tussen gremia, gedrags- en omgangsvormen voor ambtsdragers, ambtsgeheim, stapeling van functies)

5.2 Pastoraat

5.2.1 Inleiding

Pastoraat is de herderlijke zorg in en door de christelijke gemeente. Hiermee bedoelen we allereerst het ambtelijke omzien naar leden van de gemeente, maar het blijft daar niet toe beperkt. We kunnen ook denken aan het onderlinge omzien naar elkaar in de gemeente. Als we bedenken dat het de roeping van de gemeente is om ook een open oog, oor en hart te hebben voor degenen die zich buiten de christelijke gemeente bevinden, gaat het pastoraat soms ook verder dan de kerkelijke gemeente.

Het eigene van het pastoraat boven het algemeen menselijke omzien naar elkaar zit in het feit dat het pastoraat de hele mens op het oog heeft, dus zowel datgene wat het dagelijkse leven als datgene wat het eeuwige leven betreft. Een Bijbelse omschrijving van pastoraat moet haar uitgangspunt nemen in het zelfgetuigenis van Jezus, die Zichzelf de goede Herder noemt.

Aan de gelijkenis van de goede Herder kunnen we een aantal elementen ontleen voor de Bijbelse grondlijnen van het pastoraat. Pastoraat is volgens Johannes 10 leidinggeven: de schapen horen de stem van de herder en ze volgen hem (vers 2-3). Direct hiermee verbonden is opzicht hebben: een goede herder waakt over de kudde en let op of er gevaren dreigen (vers 12-13). Leidinggeven en opzicht hebben kan alleen uit liefde tot de kudde: de huurling vlucht omdat hij een huurling is en daarom geen persoonlijke betrokkenheid tot de kudde heeft. De goede herder daarentegen stelt zijn leven voor de schapen. Dit is in de gelijkenis overigens geen algemene uitspraak, maar een “Ik-ben-woord” van Jezus: Ik ben de goede Herder; de goede Herder stelt zijn leven voor de schapen (vers 11). Hieruit mogen we afleiden dat pastoraat Bijbels gesproken gegrond is in het verzoenend offer van Christus. Pastoraat is meer dan empathie, meelijden; het wordt gedragen door het lijden en sterven van Christus Zelf.

Tenslotte is pastoraat niet alleen naar binnen gericht. De goede Herder zegt Zelf dat Hij nog andere schapen heeft, die (nog) niet van deze stal zijn, maar die ook moeten worden toegebracht, opdat het zal worden één kudde onder één Herder (vers 16).

Vanuit bovenstaande Bijbelse omschrijving van het pastoraat blijkt dat herderlijke zorg alleen mogelijk is vanuit de betrokkenheid van Christus als de goede Herder op mensen. Pastoraat heeft te maken met empathie, meeleven en aandacht, maar het gaat er niet in op. In het pastoraat wordt geen dialoog gevoerd tussen de pastor en het gemeentelid. Er is sprake van een trialoog: een pastoraal gesprek vindt plaats in het geloof (in ieder geval bij degene die het pastorale gesprek voert) dat God de stille Hoorder van het gesprek is. Daarom heeft pastoraat ook altijd iets van de verkondiging van het Woord van God aan de enkeling. Het gaat om de ontferming van Christus. Tijdens het pastorale gesprek gaat het om de ontmoeting met God. Dit komt niet in mindering op het omzien naar elkaar, op het vragen naar de welstand en de binding aan geloof en kerk. Juist in de ontmoeting met God krijgen ook deze dingen hun plaats. Vanuit de geschiedenis van het huisbezoek noemen we ten slotte ook de verbinding tussen het pastoraat en het Heilig Avondmaal. Vanouds was het pastoraat ook bedoeld om belemmeringen weg te nemen voor de viering van het Avondmaal.

De gemeente is een gemeenschap van onderlinge zorg vanuit de liefde van Christus. Hierin heeft elke gelovige zijn taak te vervullen (ambt aller gelovigen). Daarnaast wordt door middel van het ambtelijke pastoraat de band met de gemeente versterkt en de kerkgang bevorderd. Bij deze pastorale zorg kan de sectieouderling bijgestaan worden door een bezoekbroeder, door bezoekdames of door gemeenteleden die de PPT-cursus hebben gedaan.

Ambtsdragers hebben in het pastoraat een specifieke verantwoordelijkheid. De apostel Petrus roept de ouderlingen/ oudsten van de gemeente op: “Hoed de kudde van God die bij u is en houd daar toezicht op” (1 Petrus 5:2a). Het eerste pastorale aanspreekpunt in de sectie is de ouderling. Hij draagt zorg voor het reguliere ambtelijke pastoraat. Pastoraat gebeurt op basis van een relatie. Het aantal bezoeken is vaak maatwerk.

We willen een gemeenschap zijn waar mensen zich thuis voelen. Dat betekent dat de kerk veilig en betrouwbaar moet zijn. Juist in de kerk moeten jong en oud zich veilig voelen en een gezond vertrouwen in God en mensen kunnen ontwikkelen. De kerkenraad vindt het daarom belangrijk dat wij in onze kerkelijke gemeente alle vormen van ongelijkwaardige behandeling zoals, pesten, machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende, racistische, seksistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of

opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vinden. Als er grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt, zijn er (naast de ambtelijke wegen) vertrouwenspersonen aanwezig in onze gemeente die een luisterend oor kunnen zijn.

De kerkenraad is verantwoordelijk voor het geheel van de wijk. In de praktijk betekent dit dat op de kruispunten in het leven (rondom geboorte, ziekte en rouw) herderlijke zorg verleend wordt. Voor een goede afstemming van het pastoraat is een periodiek overleg tussen betrokken ambtsdragers en gemeenteleden van belang.

Naast het algemene pastoraat zijn er in het pastoraat specifieke doelgroepen, zoals jongeren, ouderen, alleengaanden en anders begaafden. Daarnaast is de aandacht voor de situaties waarin mensen verkeren en de bijzondere zorg voor hen die met bijzondere moeiten geconfronteerd worden een Bijbels gegeven. Er is onvoldoende aandacht voor jongeren die het werk van de algemene jeugdraad zijn ontgroeid of door het doen van belijdenis uit het zicht verdwijnen.

Om de geloofsopvoeding te bevorderen zoeken we mogelijkheden om het lezen van de Bijbel in gezinnen te bevorderen en de betrokkenheid bij de erediensten te vergroten. Er is daarbij ook een rol weggelegd voor werkgroepen van de algemene jeugdraad.

De predikant is betrokken bij het pastoraat van de gehele wijk. Doordat ouderen- en crisispastoraat een relatief groot deel van hun tijdsbesteding in het pastoraat vergt, hebben predikanten contact met een relatief klein deel van de gemeente. We bezinnen ons op de vraag in hoeverre pastorale verantwoordelijkheid kan worden gedeeld tussen ambtsdragers en gemeenteleden.

Omzien naar randkerkelijke gemeenteleden en gemeenteleden die zich onttrekken aan de kerk (en geen plek elders vinden) is een belangrijk aandachtspunt. We bezinnen ons op hoe we hen kunnen blijven bereiken.

Vanuit het pastoraat kunnen er signalen opgevangen worden die een diaconale zorg vragen. Dit wordt dan verder opgepakt door de diaconie. Ook kunnen er adressen zijn die doorgegeven worden aan het missionair team.

5.2.2 Beleidsvoornemens

- De kerkenraden van de drie wijkgemeenten willen zich bezinnen hoe ze jongeren die het werk van de algemene jeugdraad ontgroeid zijn of door het doen van belijdenis uit het zicht verdwijnen, vast kunnen houden. Daarnaast is er aandacht voor pastoraat aan gezinnen, waarbij geloofsopvoeding ter sprake kan komen.
- We bezinnen ons de komende periode op de vormgeving van het pastoraat, en de taakverdeling tussen ambtsdragers, gemeenteleden en andere betrokkenen. We willen onderzoeken in hoeverre een pastoraal team (bestaand uit ambtsdragers en gemeenteleden) vorm en inhoud kan geven aan de pastorale behoefte van de gemeente. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen 'basispastoraat' (in pastorale teams) en crisispastoraat (door de predikant). Ouderenpastoraat verdient bijzondere aandacht. Het advies van de werkgroep 'gemeenteopbouw' kan als leidraad dienen.
- We bezinnen ons op het vasthouden van randkerkelijke gemeenteleden en gemeenteleden die zich onttrekken aan onze gemeente zonder dat ze ergens anders een plek vinden.
- Bidden met en voor elkaar is onderdeel van pastoraat. De kerkenraad gaat zich bezinnen hoe het samen bidden meer gestimuleerd kan worden.

5.3 Taken predikanten

5.3.1 Inleiding

Onze gemeente vergrijsst en er is een gat ontstaan in de leeftijdsopbouw (met name in de groep 20-39 jaar). Dat heeft geleid tot verschuiving in het werk van predikanten, waardoor ze steeds meer bezig zijn met ouderenpastoraat. De wens is dat predikanten meer toerustend bezig zijn. In de huidige structuur is elke wijk verantwoordelijk voor alle vormen van pastoraat. Het is goed om na te denken over de vraag hoe we het pastoraat wijkoverstijgend kunnen vormgeven. Daar zal de gemeentestructuur ruimte voor moeten bieden.

5.3.2 Beleidsvoornemen

- We bezinnen ons op het takenpakket van predikanten en op de wijze waarop we pastoraat vormgeven, zodat deze aansluit bij wat de gemeente nodig heeft. Voor het beroepingswerk tot en met 2022 heeft dit nog geen consequenties.

5.4 Levenswandel

Het Woord van God is 'een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad'. (Psalm 119: 105). God roept ons op te leven naar zijn geboden zoals gegeven aan het volk Israël (Exodus 20: 1-17). Dit is samengevat door Jezus in het NT: 'En u zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht. Dit is het eerste gebod. En het tweede, hieraan gelijk, is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Er is geen ander gebod groter dan deze' (Marcus 12: 30 en 31).

We worden opgeroepen deze geboden uit dankbaarheid te onderhouden, niet om het eeuwige leven ermee te verdienen. In heel ons doen en laten moeten we geleid worden door het Woord van God.

5.4.1 Huwelijk

Op grond van Gods Woord zijn we ervan overtuigd dat het huwelijk een verbond is tussen een man en een vrouw. In de Bijbel is te lezen dat God man en vrouw voor elkaar heeft geschapen (Genesis 2:24 en Mattheüs 19:4-6). Het huwelijk is de enige levensverbintenis die op grond van Gods Woord wordt gezegend binnen de gemeente. Door de kerkelijke huwelijksbevestiging krijgt het huwelijk een extra dimensie: God is niet alleen Getuige, maar Hij geeft ook Zijn zegen.

5.4.2 Samenwonen

Bij ongehuwd samenwonen is er geen sprake van een officiële relatie tussen man en vrouw. Hoewel de burgerlijke overheid deze samenlevingsvorm erkent, ziet de christelijke gemeente samenwonen als niet legitiem. Uit het bovenstaande vloeit voort dat in onze gemeente niet zonder meer huwelijken worden bevestigd van paren die voor hun aanvraag tot bevestiging van hun huwelijk kozen voor samenwonen. Uit gesprekken met de predikant of andere pastoraal verantwoordelijken zal moeten blijken dat de betreffende personen/ gemeenteleden bewust een andere keuze willen maken, omdat God dat vraagt. Het is belangrijk dat men tot de conclusie en overtuiging komt dat het huwelijk een instelling van God is. Bij dit alles is een pastorale benadering van het aanstaande echtpaar van het grootste belang. In het gesprek zal het erom gaan of men bereid is als gehuwden verder te gaan onder de zegen van God. Onze gemeente wil een gastvrije gemeente zijn, ook (en met name) voor leden van de gemeente die een nieuwe start willen maken.

5.4.3 Andere levensverbintenissen

We leven in een samenleving waarin we onze ogen niet kunnen sluiten voor hoe er gedacht wordt over homoseksualiteit. Het gender-gesprek in de samenleving oefent invloed uit op het denken over seksualiteit en relaties. Ook in onze gemeente zijn er broeders en zusters die hier direct of indirect mee te maken hebben.

We willen een heilige en een veilige gemeente zijn. Dat betekent dat we een Bijbels standpunt willen innemen en tegelijk voluit pastoraal nabij willen zijn. Dat betekent dus o.a. niet 'een gesprek over', maar 'een gesprek met'. Het is belangrijk dat we liefdevol en pastoraal het gesprek aangaan met gemeenteleden die anders geaard zijn en/of vragen hebben over hun geaardheid of seksuele identiteit.

We vinden het belangrijk om pastoraat en beleid rond homoseksualiteit in te kaderen in een bredere context (huwelijk, liefde, trouw, trouwen na echtscheiding e.d.).

Hoewel de overheid een huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht sluit en daarmee erkent, wijst onze christelijke gemeente op grond van Gods Woord een huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht af.

5.4.4 Beleidsvoornemens

- We gaan liefdevol en pastoraal het gesprek aan met gemeenteleden die anders geaard zijn en/of vragen hebben over hun geaardheid of seksuele identiteit.

- We bezinnen ons op de vraag hoe we op pastorale wijze tegelijk een heilige en een veilige gemeente kunnen zijn als het gaat over o.a. huwelijk, ongehuwd samenwonen, echtscheiding, hertrouwen na echtscheiding en homoseksuele relaties. Als de notitie ‘Liefde en trouw’ gereed is, wordt hij als bijlage toegevoegd aan het beleidsplan.

5.5 Levenseinde en begraven

In de Bijbel is de gewone manier van lijkbezorging: het begraven van de doden. Abraham koopt de spelonk Machpela om daarin zijn vrouw Sara te begraven. We lezen op allerlei plaatsen in de Bijbel over het begraven van aartsvaders, koningen, profeten en anderen. Ook lezen we over de opwekking van doden, zelfs opwekking van doden uit het graf (Lazarus in Johannes 11). De Heere Jezus Christus is na Zijn dood begraven, maar Hij is ook opgestaan. Vanuit Zijn opstanding zien we het begraven als een ‘zaaien’ met het oog op de opstanding (1 Korinthe 15). De christelijke gemeente heeft eeuwenlang, in navolging van haar Heiland en gelovend in de opstanding der doden, haar doden begraven. Als gemeente willen we dan ook geen ambtelijke verantwoordelijkheid dragen voor (de uitvoering van) een crematie.

De samenkomst voorafgaand aan een begrafenis zal door de predikant van de wijkgemeente met de nabestaanden worden voorbereid. Indien het mogelijk is, heeft het de voorkeur dat de predikant deze samenkomst voorbereidt met de stervende en naaste familie of betrokkenen.

Vanwege de principiële bezwaren tegen het cremeren zal de kerkenraad geen officiële rol vervullen bij de crematieplechtigheid. Vanuit pastoraal oogpunt is het belangrijk wel present te zijn. Als de familie dat wenst kan de predikant of ambtsdrager na overleg met de wijkkerkenraad het Woord laten spreken. Alles zal gericht zijn op Bijbelse pastorale zorg. De ontmoeting en het gesprek met de familie is van groot belang. Het Evangelie van troost en genade mag verkondigd worden.

6 De diaconale gemeente

6.1 Algemeen diaconaat

6.1.1 Inleiding

Christus werkt door Zijn Geest in onze harten de liefde tot God en de naaste en vanuit deze bron worden we gedreven om dienstbaar te zijn in het Koninkrijk van God, ten dienste van de naaste dichtbij en veraf. Zo mag in afhankelijkheid van de Heere en in gebondenheid aan het Woord gestalte worden gegeven aan de diaconale roeping van de gemeente.

De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt. De diaconie heeft hierin een stimulerende en coördinerende taak.

Tot het dienstwerk van de diakenen kan onder andere worden beschouwd: de dienst bij de bediening van het Heilig Avondmaal, het inzamelen en besteden van de liefdegaven en het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming aan hen die dat behoeven.

Daarnaast wordt onder het diaconaat verstaan:

- Met troostende woorden uit het Woord van God aan de armen en hulpbehoevenden hulp bewijzen.
- De gemeente wijzen op, stimuleren tot en helpen bij het uitvoeren van haar roeping.
- Het treffen van voorzieningen voor hen die materiële zorgen en/of noden hebben.
- Het treffen van voorzieningen voor hen die sociale en/of lichamelijke noden en moeiten hebben.

Bovenstaande diaconale taken worden uitgevoerd door het college van diakenen die bestaat uit de diakenen uit de wijkkerkenraden.

De diaconie woont bijeenkomsten van kerkelijke organisaties bij, alsook van niet kerkelijke organisaties. Het gaat hier zowel om lokale, regionale als landelijke bijeenkomsten. Zowel ambtelijk als niet ambtelijk wordt er namens het college van diakenen geparticipeerd in verschillende commissies en bestuursorganen van diverse instellingen.

De klassieke verzorgingsstaat verandert langzaam maar zeker in een participatiesamenleving waarin iedereen die dat kan verantwoordelijkheid neemt voor zijn of haar eigen leven en omgeving, waarbij de (landelijke) overheid geen of slechts een faciliterende rol speelt. 'Wanneer mensen zelf vormgeven aan hun toekomst, voegen zij niet alleen waarde toe aan hun eigen leven, maar ook aan de samenleving als geheel.' De diaconie heeft als taak zich hier voortdurend op te oriënteren en beleid voor te ontwikkelen.

6.1.2 Beleidsvoornemens

- Om de toegang tot de diaconie laagdrempelig te houden wil de diaconie in contact blijven met de gemeente, de bereikbaarheid bevorderen door gebruik te maken van de beschikbare media, zoals internet en het (digitale)Kerknieuws en het bijwonen van speciale projectdagen.
- Vanuit het college van diakenen wordt ernaar gestreefd om eenduidig met informatie naar de wijkkerkenraden te treden en meer interactie tussen ouderlingen en diakenen te creëren.
- Omdat diaconaat een opdracht is voor alle gelovigen zal er meer aandacht besteed worden aan toerusting van ambtsdragers en gemeenteleden door te wijzen op, stimuleren tot en helpen bij het uitvoeren van het diaconaat (zoals bijvoorbeeld signaleren van armoede en eenzaamheid).
- Bidden met en voor elkaar is onderdeel van diaconaat. De kerkenraad gaat zich bezinnen hoe het samen bidden meer gestimuleerd kan worden.
- De samenleving verandert steeds meer in een participatiesamenleving. De diaconie stelt zich ten doel om een actieve rol te spelen in de Nijkerkse samenleving door contact te onderhouden met maatschappelijke – en welzijnsorganisaties.
- De diaconie heeft het voornemen om gebouwen van de kerkelijke gemeente beschikbaar te stellen in de burgerlijke gemeente, met de diaconale opdracht als basis. Dit hebben we ingevuld met een

appartement voor noodopvang. Dit willen we continueren en breder bekend maken bij de burgerlijke instellingen.

6.2 Bijzondere doelgroepen

6.2.1 Inleiding

In de gevallen waarin op de diaconie een beroep wordt gedaan om gemeenteleden materieel of sociaal te ondersteunen wordt steeds geprobeerd met discretie en zorgvuldigheid te handelen, eventueel in overleg met het maatschappelijk werk.

Behoeftigen (materieel)

Door middel van renteloze leningen, voedselpakketten en eventuele kosten van het levensonderhoud over te nemen.

Aandacht en zorg voor minderbedeelden

Binnen de gemeente, maar ook daarbuiten middels participatie in de stichting Nijkerks Diaconaal Beraad, waaronder de organisatie van HipHelpt valt, evenals het project Schuldhulpmaatje, de organisatie van de kerstpakketten- en vakantiegeldactie. En uiteraard nog breder in de gehele wereld, middels eigen projecten of projecten van erkende organisaties waarmee we ons qua identiteit verwant voelen.

Anders Begaafden (Lichamelijk en/of geestelijk)

Voor (en met) hen worden uiteenlopende activiteiten georganiseerd, zoals vakantieweken in voor hen geschikte accommodaties, het organiseren van toeristische dagtochten, catechisaties of gerichte kerkdiensten.

Psycho Pastorale Toerusting (PPT)

Psycho Pastorale Toerusting rust mensen toe die zich in en vanuit de christelijke gemeente willen inzetten als psycho-pastoraal begeleider. Het psycho pastoraat is een aanvullende vorm van begeleiding naast regulier pastoraat en hulpverlening. Zij maakt gebruik van zowel inzichten uit de psychologie en het maatschappelijk werk als van inzichten uit de theologie en het pastoraat. Het doel van deze vorm van hulpverlening is het laagdrempelig contact houden met mensen in psychosociale problemen. In deze vorm van pastoraat participeert de diaconie.

Senioren

Voor de senioren in de gemeente worden reeds verschillende activiteiten georganiseerd in kerkelijk verband. Te denken valt aan de seniorenmiddagen en de jaarlijkse dagtocht voor senioren.

6.2.2 Beleidsvoornemens

- De diaconie wil zich tot doel stellen de behoeftigen te helpen:
  - In de eigen kerkelijke gemeente
  - In de directe omgeving buiten de kerk (veelal via het Nijkerks Diaconaal Beraad)
  - Landelijk met name via stichtingen met een gereformeerde grondslag
  - Wereldwijd via giften, met name via stichtingen met een gereformeerde grondslag
- We willen in de plaatselijke samenleving een duidelijke plaats innemen voor de kwetsbaren in de samenleving die tussen wal en schip raken en als diaconie een brug vormen naar organisaties die zich voor deze groepen inzetten.

6.3 Diaconaat wereldwijd

6.3.1 Inleiding

De wereld diaconale doeleinden worden in grote lijnen langs kerkelijke weg, via landelijke, regionale en plaatselijke organisaties nagestreefd en gesteund.

Er zijn diverse organisaties van gereformeerde signatuur die voor een deel van de inkomsten afhankelijk zijn van giften van kerkelijke gemeenten. Bij een terugtrekkende overheid is financiële steun voor deze organisaties steeds noodzakelijker.

De doeleinden worden als volgt bereikt:

- Langs kerkelijke weg, via de commissie werelddiaconaat van de Generale Diaconale Raad van de Protestantse Kerk in Nederland (Luisterend Dienen is hier een afdeling van).
- Via landelijke particuliere organisaties, zoals Z.O.A., H.O.E. en Woord en Daad.
- Via plaatselijke en regionale particuliere organisaties zoals C.O.E.N.

Organisatie die de steun van de diaconie ontvangen dienen in principe een ANBI-beschikking te hebben. Elke organisatie zal worden gecontroleerd op de aanwezigheid hiervan. In het geval geen ANBI-beschikking aanwezig is, zal de (financiële) steun dienen te passen binnen de diaconale doelstellingen. De ondersteuning aan de (niet-ANBI) organisatie dient tenminste het karakter te hebben dat bijdraagt in het algemeen belang (bijvoorbeeld de hervormde scholen). In twijfelgevallen zal contact opgenomen worden met de organisatie om hun algemene of specifieke doelstellingen schriftelijk kenbaar te maken.

6.3.2 Beleidsvoornemens

- De steun aan landelijke, particuliere alsmede kerkelijke organisaties wordt voortgezet op de wijze zoals dat in de achterliggende jaren gebeurde. Echter dienen deze organisaties een ANBI-beschikking te hebben.
- De nadruk zal worden gelegd op activiteiten van organisaties die binnen de gereformeerde gezindte op een brede steun mogen rekenen.

Kleinere plaatselijke en regionale particuliere initiatieven kunnen worden gesteund, waarbij in principe een ANBI-beschikking aanwezig moet zijn.

6.4 Financiën

6.4.1 Uitgangspunten

De diaconie draagt zorg voor het innen en het beheren van de haar toevertrouwde financiële middelen.

Zowel de inkomende als de uitgaande gelden van de diaconie bevatten een aantal vaste onderdelen. Wat de inkomsten betreft zijn dat: collecten, giften en renteopbrengsten. Wat de uitgaven betreft zijn dat: vaste lasten en diaconale bestedingen en renteloze leningen. Het blijkt dat de leningen moeizaam terugbetaald worden.

Middels een goede afstemming houdt de diaconie gerichte collecten. De diaconie wil een substantieel deel van de inkomsten uit eigen vermogen handhaven, zodat zij in staat blijft, in financieel opzicht, meer te helpen dan via de inkomsten uit collectes en giften mogelijk zou zijn. Deze buffer moet passen bij de omvang van de gemeente en de activiteiten van de diaconie.

Elk jaar laat de diaconie door externe deskundigen de ontwerpjaarrekening controleren, die na vaststelling (door de algemene kerkenraad) en na inzage door de gemeenteleden door de algemene kerkenraad definitief wordt vastgesteld.

Om te komen tot een meer verantwoorde uitgaven van onder andere giften en (renteloze) leningen is het wenselijk dat er meer kaders en regels aanwezig zijn in de vorm van een giften- en goede doelenbeleid. Op deze wijze kan er een meer eenduidige keuze gemaakt worden bij het wel of niet verstrekken van financiële bijstand.

6.4.2 Beleidsvoornemens

- De gemeente blijven betrekken bij het diaconale werk door gerichte collecten te houden, waarbij de giften en collecten op een zorgvuldige wijze worden toegewezen aan zoveel mogelijk specifiek diaconale doeleinden. Duidelijke communicatie over het collectiedoel in de beschikbare media is van belang, dit bevordert de betrokkenheid en daarmee ook het geefgedrag.
- Giften en goede doelen worden verstrekt conform het vastgestelde beleid. M.u.v. de jaarlijkse kerstgiften worden er geen gelden verstrekt zonder onderliggende stukken.
- Overtollige reserves worden teruggebracht tot een niveau dat past bij de omvang van onze gemeente en de activiteiten van de diaconie. Beleid daarvoor is ontwikkeld en wordt uitgevoerd; dit verdient evaluatie en zo nodig aanpassing.

7 De missionaire gemeente

7.1 Het Missionair Team

7.1.1 Inleiding

De Bijbel spreekt ons van Christus, de Gekruisigde en Opgestane Heere. ‘Opdat eenieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft’ (Johannes 3:16) In de gemeente van Christus wordt dit getuigenis bewaard én doorgegeven. Wij worden geroepen leerlingen van Jezus te zijn in het concrete leven van elke dag. In onze samenleving – die vervreemd is geraakt van het christelijk geloof, vraagt dat hernieuwde bezinning. Hoe geven wij verantwoording van de hoop die in ons is? (naar 1 Petrus 3:15)

Na het afronden van het IZB Focustraject wil onze gemeente verder gaan op het pad van bezinning en verdieping rondom het open Woord van God en in gebed. Het Missionair Team (MT) van onze gemeente heeft daarin een trekkende rol.

In de afgelopen jaren hebben wij geleerd dat christen-zijn vooral tot uiting komt in de relaties die wij met anderen hebben (gezin, buurt, werk, school). In de MT worden de bestaande missionaire activiteiten van de hervormde gemeente opnieuw tegen het licht gehouden. Wat kan anders, wat kan wellicht beter? Niet alles hoeft persé voortgang te vinden, ook is er ruimte voor nieuwe initiatieven.

7.1.2 Beleidsvoornemens

- Tijdens vergaderingen mogen bezinning en gebed niet ontbreken. Ook is belangrijk ons te blijven oriënteren op het missionaire werk zoals dat in Nederland plaatsvindt, bij de IZB en bij andere zustergemeenten. Het MT onderhoudt daarom ook externe contacten.
- Het MT ziet het als zijn primaire taak om de gemeente(leden) te blijven toerusten op deze weg van navolging van Christus. Dit zal vooral dienen te geschieden op de plaatsen waar de gemeente samenkomt: in de zondagse diensten, op Bijbelkringen en verenigingen en bij het jeugdwerk.
- Het MT coördineert missionaire activiteiten van de gemeente, en wil hier ook de stimulator in zijn. Deze roeping is echter de roeping van de gemeente zelf. Daarom ziet de MT het als een belangrijke taak om hier zoveel mogelijk gemeenteleden bij te betrekken.
- Tijdens het Focustraject zijn we ons opnieuw bewust geworden dat wij onderdeel zijn van Gods wereldwijde kerk. Twee jongeren zijn in Praag geweest en brachten inspirerende verhalen mee terug. Wij willen de contacten die zijn gelegd met de Zendingscommissie intensiveren.
- Het MT wil zich toeleggen op de toerusting van de gemeente. Wij willen in samenspraak met de predikanten komen tot de keuze voor een gemeentebreed thema/ Bijbelboek. Wij werken dit uit naar de zondag (preek met nagesprek), Bijbelkringen en verenigingen. Kernwoorden: persoonlijk geloof, het concrete leven van elke dag, de lijn naar buiten. Bidden met en voor elkaar is onderdeel van missionair gemeente zijn. Het MT gaat zich bezinnen hoe het samen bidden meer gestimuleerd kan worden.
- Het MT wil een missionaire week opzetten, waarbij in prediking, catechese, kringwerk uitdrukkelijk aandacht gegeven wordt aan het getuigenis van Christus.

7.2 Missionaire activiteiten

7.2.1 Inleiding

Het MT inventariseert welke missionaire activiteiten er op dit moment vanuit de hervormde gemeente worden ontplooid, en wil ook graag tot nieuwe initiatieven komen, soms in samenwerking met andere kerken.

7.2.2 Beleidsvoornemens:

- Open kerk: Op meerdere zomer-zaterdagen staat de Grote Kerk open, daarnaast op Boerenmaandag en Open Monumentendag. Het orgel wordt bespeeld, er is gelegenheid het gebouw te bezichtigen

(architectuur, historie). Daarnaast is er materiaal waardoor bezoekers kennis kunnen maken met de inhoud van het Evangelie.

- Alpha-cursus: In de voorbije jaren is door verschillende groepen gemeenteleden de Emmaüs-cursus gedaan. In de praktijk zijn dat nu kringen die ook hebben meegedaan aan het Focustraject. Dit is een goed moment om met de Alpha-cursus van start te gaan. Daarvoor moeten wel verschillende stappen gezet worden.
- Vakantie Bijbel Week: Het MT streeft ernaar om in Nijkerk weer een Vakantie Bijbel Week te (laten) organiseren waar kinderen uit de buurt op een laagdrempelige manier met het Evangelie van Jezus Christus in aanraking komen. Beginnen met bijv. 2 dagen. Dit vergt wel een grondige voorbereiding.
- Kerkproeverij: Het is een grote wens van het MT om mee te doen aan een Kerkproeverij. Dit is een laagdrempelige manier voor belangstellenden om kennis te maken met de kerk. Het blijkt dat mensen eerder naar de kerk gaan als ze met iemand mee kunnen. Een simpele uitnodiging kan het verschil betekenen.
- Meedenken bij de organisatie van de openlucht-diensten, die door onze gemeente worden georganiseerd. Onder andere de communicatie in lokale media is daarin van belang.
- In de communicatie richt het MT zich a. *op de gemeente* en b. *op de stad Nijkerk*.
  - Het is belangrijk om de gemeente te blijven aanspreken op haar roeping. Het begint bij bewustwording en een communicatieplan. Het Kerknieuws is hiervoor een belangrijk kanaal. Doelstelling is om te komen tot een eigen ‘Missionaire rubriek’. In de specials – met een veel bredere verspreiding – kan een eigen invalshoek worden gekozen. Wij vragen de kerkenraden frequent aandacht te geven aan voorbede voor zending en evangelisatie, en waar nodig ruimte te geven aan een afkondiging.
  - Via de rubriek ‘geloven in Nijkerk’ een bijdrage leveren aan de ‘Stad Nijkerk’
- Het MT zoekt samenwerking met andere kerken in Nijkerk:
  - Met de plaatselijke zendingscommissie (4 wijken incl. De Fontein); de wens is om de zendingscommissie meer een platform te laten zijn van alle zendingsactiviteiten in de gemeente
  - Participatie in NICEA (Nijkerkse Interkerkelijke Commissie Evangelisatie Activiteiten): biedt een platform voor eigen en gezamenlijke activiteiten, zoals de rubriek ‘Geloven in Nijkerk’ in de Stad Nijkerk, jaarlijkse Sing-in op het plein en betrokkenheid bij ‘De Huiskamer’.
  - Samenwerking met andere kerken rond de *vespers* in de Stille week en de *Kerstwandeling*: kerken stellen zich zo present in de Nijkerkse samenleving

7.3 Missionair gemeentezijn en visie op Israël

7.3.1 Inleiding

Israël is het uitverkoren volk van God. God heeft Zijn naam (HEERE) aan hen verbonden (Exodus 20): *“Ik ben de HEERE, uw God”*. In de belofte aan Abraham (Genesis 12) horen we ook dat de HEERE alle volken van de aarde wil bereiken: *“In u (in Abraham dus) zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden”*. God koos particulier (een volk) met het oog op een universele (alle volken) uitwerking van het heil. Het verbond dat God met Zijn volk gesloten heeft is een eeuwig verbond. Dat wil dus zeggen dat die beloften nooit hebben afgedaan. Als Paulus het in Romeinen 11 over Israël heeft – dat God ze dus niet vergeten is – gaat dat niet om een geestelijk Israël, maar om het letterlijke Israël. Om het met het beeld van Romeinen 11 te zeggen: De HEERE raapt de dode takken (ongeloof van Israël) weer op en laat de boom weer groeien. Hij ziet ook die wilde takken liggen (heidenen), ook die raapt Hij op en ent Hij op de boom.

Onze houding naar Israël moet zo zijn zoals God naar Zijn volk kijkt: innerlijk met ontferming bewogen. We denken aan de woorden uit Jesaja 43:1: *“Wees niet bevreesd, want Ik heb u verlost, Ik heb u bij uw naam geroepen, u bent van Mij”*! In het NT roept Paulus ons op om ons niet boven de Joden te verheffen, maar om ze tot jaloezheid te verwekken zodat ze gaan inzien dat Jezus de Christus is. Onze taak richting Israël zit hem dus niet zozeer in onze woorden maar vooral in onze houding: die gezindheid laten zien die ook in Christus Jezus was (Filemon 2). Het gaat erom dat we Israël herinneren aan haar roeping om een

licht te zijn voor de heidenvolken. Daarin is het goed om te bidden voor de bekering van Israël, voor bewaring te midden van alle dreiging en of God Zijn beloften wil vervullen. Het is ook goed om stichtingen te steunen die door middel van allerlei projecten onder de Joden werken. Daarin moeten we vooral de Messiasbelijdende Joden steunen, zodat zij het getuigenis aangaande Jezus verder kunnen dragen onder hun eigen volk.

7.3.2 Beleidsvoornemen

- Wij steunen de Messiasbelijdende Joden, in gebed en middels collecten.

7.4 Missionair gemeentezijn en de volken van de wereld

7.4.1 Inleiding

Onze houding naar de volken van deze wereld moet zo zijn zoals Jezus ons opgedragen heeft: “Ga heen, onderwijs alle volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen” (Mattheüs 28:19). En vlak voor Zijn hemelvaart (Handelingen 1) verwoordt Jezus het zo: “U zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde”. Het is als een steen in de vijver, de kring wordt steeds groter (met Jeruzalem in het centrum). Ze moeten het heil (verlossing door Jezus) dus overal horen. Een paar woorden vallen op in de opdracht van Jezus: heengaan (over grenzen trekken), onderwijzen (Schriften uitleggen), dopen (als teken van wat God gedaan heeft) en leren (blijvend onderwijs, het leven van de heiliging). Dat betekent allereerst dat God ons roept en dat wij moeten leren luisteren en ons af moeten vragen waar Hij ons gebruiken wil. Het houdt ook in dat we anderen, die aan deze oproep gehoor hebben gegeven, ondersteunen: in gebed, met collecten, in bemoedigingen en meeleven. Concreet denken we daarbij aan Heidi Henderson (werkzaam in Jordanië), fam. Wolters (aan ons als deelgenotengemeente verbonden, werkzaam in Tsjechië) en aan Tijmen van Steeg (werkzaam in Nederland op het kantoor van TWR): het is onze opdracht de stichtingen en achterbannen te steunen namens wie zij zijn uitgegaan. In dezen werken we nauw samen met de zendingscommissie, bij wie de eerste verantwoordelijkheid ligt t.a.v. genoemde personen. Het is vooral ónze taak om de gemeente eraan te herinneren dat de volken naast ons wonen: in onze buurt, op ons werk, in de maatschappij waarin we onze plek innemen, dat er nog veel mensen zijn die nog niet in de naam van Jezus geloven. Door middel van bezinning willen we de gemeente bewust maken van haar missionaire roeping.

7.4.2 Beleidsvoornemens

- Wij geven blijvende ondersteuning aan de zendingswerkers die uitgezonden zijn door onze gemeente of anderszins betrokken zijn bij onze gemeente: Heidi Henderson, familie Wolters, Tijmen van Steeg. Dit doen we middels gebed, meeleven en collecten.
- Wij blijven ons voortdurend bezinnen op de zending als onderdeel van onze missionaire roeping.
- De kerkenraad heeft een positieve grondhouding ten opzichte van gemeenteleden die zich geropen weten tot de zending.

7.5 In- en uitwendige zending

7.5.1 Inleiding

Het zendingswerk beoogt eenzelfde doel als het evangelisatiewerk maar richt zich met name op het bovenplaatselijke werk. Daaronder valt het werk in andere landen/culturen, om aan hen het Evangelie te verkondigen.

Voor de uitvoering van taken betreffende de in- en uitwendige zending is een orgaan van bijstand actief. De taak van deze zendingscommissie is het geven van voorlichting over het zendingswerk dat landelijk verricht wordt vanuit de GZB en de IZB, alsmede het bevorderen van het bewustzijn van de missionaire taak der gemeente.

Met de sterk toenemende secularisatie en de komst van vreemdelingen in ons land kan Nederland weer als een zendingsveld worden bestempeld.

7.5.2 Beleidsvoornemen

- Er is een voortdurende bezinning nodig over de wijze waarop de gemeente meer bij het werk van in- en uitwendige zending betrokken kan worden.

8 College van kerkrentmeesters

8.1 Algemeen

8.1.1 Inleiding

De opdracht aan het college van kerkrentmeesters (CvK) is de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet-diaconale aard. Het college houdt zich aan de voorschriften zoals die geformuleerd zijn in de Kerkorde, ordinantie 11. In dit beleidsplan wordt in hoofdlijnen het beleid voor de komende drie jaar uitgezet. De stoffelijke zaken die de kerkrentmeesters verzorgen, hebben ten diepste een belangrijke geestelijke achtergrond, namelijk de instandhouding van de eredienst in onze gemeente. De kerkrentmeesters willen zich actief inzetten om de wensen van pastoraat en jeugdwerk voor wat betreft facilitaire diensten zo goed mogelijk te realiseren. Hierbij is aan alles te denken wat de kerkenraden nodig achten voor de ontwikkeling en opbouw van de gemeente.

Zoals vastgelegd in de plaatselijke regeling werkt het CvK van onze gemeente voor de drie wijkgemeenten, in overleg met en in verantwoordelijkheid aan de algemene kerkenraad. Daarnaast kan het college van kerkrentmeesters zowel gevraagd als ongevraagd advies geven binnen de door de algemene kerkenraad aan te geven beleidskaders. Het beleid van het CvK richt zich op al die taken die zijn vastgelegd in de genoemde plaatselijke regeling.

Het CvK moet bij het vaststellen van het beleid voor de komende drie jaar rekening houden met een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de te verwachten inkomsten van levend geld. De meest belangrijke ontwikkelingen zijn het:

- Ledenaantal van de gemeente
- Geefgedrag van de gemeente

Het ledenaantal (doop- en belijdende) bedroeg per 1 januari 2021 rond de 2.700. Op basis van de richtlijnen van de Protestantse Kerk Nederland zou dit betekenen, dat onze gemeente kan volstaan met 2.7 fte aan predikanten. Momenteel hebben wij drie predikanten (3.0 fte) met daarbij een pastoraal medewerker. De pastoraal medewerker gaat per 22 september 2022 met pensioen. Hij zal niet worden vervangen.

Mede gelet op een flinke verhoging van het geefgedrag in het kader van onder meer de Aktie Kerkbalans in 2021 heeft het college van kerkrentmeesters recent een positief advies uitgebracht om in de ontstane vacature in wijk 2 - vanwege het vertrek van ds. Messemaker - een fulltime predikant (1.0 fte) te beroepen.

De statistieken van onze gemeente geven aan, dat de grootte en de (demografische) samenstelling de komende jaren naar verwachting de nodige wijzigingen zullen ondergaan. Dit heeft ook consequenties op onder meer de pastorale zorg en vergt continue aandacht om hier tijdig op te anticiperen om verrassingen bij een eventuele predikantsvacature te vermijden. Ook het geefgedrag van de gemeente blijft een groot aandachtspunt. Ondanks de flinke verhoging in 2021 blijft onze gemeente toch nog achter op het landelijk gemiddelde.

8.1.2 Beleidsvoornemens:

- Bij de Aktie Kerkbalans de gemeenteleden in alle openheid op de hoogte (blijven) stellen van de financiële situatie waarin de kerk verkeert en wat dit voor consequenties heeft.
- Gedurende het jaar rapporteert het college van kerkrentmeesters regelmatig over de financiële stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen.
- Het CvK ontwikkelt samen met de algemene kerkenraad een visie op het benodigd aantal predikantsplaatsen en/of pastoraal werkers in relatie tot de demografische ontwikkeling en de behoefte vanuit de gemeente.

8.2 Beheer en financiën

8.2.1 Inleiding

Het college streeft naar een financieel gezonde gemeente. Dit betekent, dat in principe geen leningen worden aangegaan en dat structurele uitgaven alleen dan worden gedaan als daar ook vanuit de gemeente voldoende structurele opbrengsten tegenover staan. Het CvK blijft bij de uitvoering binnen de grenzen van de vastgestelde begroting of vraagt in voorkomende gevallen aan de algemene kerkenraad toestemming voor het doen van extra uitgaven.

De structurele inkomsten van de gemeente worden gevormd door de vrijwillige bijdrage in het kader van de Aktie Kerkbalans van de gemeenteleden en de opbrengsten uit de collecten. Daarnaast hebben wij inkomsten uit De Schakel, pacht, verhuur van gebouwen en woningen, erfenissen, legaten en subsidies. Bij een normale exploitatie bekostigt De Schakel bijna 2 van de 3 predikantsplaatsen. Dit laatste is ook van invloed op het geefgedrag van gemeenteleden die lager ligt dan het landelijk gemiddelde.

Geprobeerd wordt om een verhouding van 50%: 50% tussen uitgaven voor “pastoraat” en “overige” uitgaven te realiseren. De laatste jaren is hier zeker de nodige aandacht aan besteed. Om dit te bereiken is dan ook steeds meer en meer ingezet op het uitvoeren van werkzaamheden door vrijwilligers. Desondanks is de verhouding tussen de genoemde uitgaven (nog) niet optimaal. De komende (beleids)periode van drie jaar is en blijft dit een doel om na te streven.

Voor nieuw beleid kunnen bovenmatige reserves (= reserves > 2x de jaarbegroting) - mits voldoende liquide geldmiddelen aanwezig zijn - worden aangewend. De reserves zitten voor een groot deel in de in gebruik zijnde onroerende zaken. Die reserves kunnen dan ook pas vrijgemaakt worden bij het afstoten. Dit mag/kan alleen plaatsvinden op basis van een onderbouwd plan en na een zorgvuldige besluitvorming in de algemene kerkenraad.

Het financiële beleid is erop gericht, dat jaarlijks een sluitende begroting wordt overgelegd. Een niet sluitende begroting leidt tot het interen op het eigen vermogen. Een dergelijke situatie kan alleen tijdelijk zijn.

Zo heeft het college van kerkrentmeesters besloten om het exploitatietekort met het overhevelen van een bedrag van maximaal € 250.000, -- uit de post bestemmingsreserve terug te dringen. In verband met de coronapandemie en de daarmee verband houdende inkomstenderving van De Schakel is in overleg met de algemene kerkenraad besloten om in 2021 ook nog eens éénmalig een nader te bepalen bedrag uit deze post aan te wenden voor het te ontstane begrotingstekort.

In een meerjarenperspectief dient altijd gewerkt te worden aan een sluitende begroting. Het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken (CCBB) ziet hier namens de landelijke kerk op toe.

Het financieel beleid wordt uitgevoerd met in achtneming van de verplichtingen behorend bij de ANBI-status. Dit is nodig om de gemeenteleden gebruik te kunnen laten maken van de fiscale aftrekbaarheid van hun financiële bijdrage aan de kerkelijke gemeente.

Ontvangen legaten vallen buiten de normale exploitatie. Het CvK accepteert in principe alle legaten beneficiair. Ook worden legaten met last en bestemming ontvangen. Het uitvoering geven aan deze legaten kan echter veel werk, tijd en energie kosten. Om dit enigszins in te kunnen schatten en een (wel)overwogen keuze te kunnen maken inzake het wel of niet aanvaarden, dient bij het bericht van de notaris over een dergelijk te ontvangen legaat de afweging te worden gemaakt wat de mogelijke consequenties hiervan zijn.

8.2.2 Beleidsvoornemens:

- We streven naar een financieel gezonde gemeente.
- We streven naar een gezond geefgedrag.
- We streven naar een jaarlijkse sluitende begroting.
- Als er noodzakelijkerwijs bezuinigd moet worden, dan overlegt het CvK met de algemene kerkenraad over (de grootte en de inhoud van) deze bezuinigingen.
- Het CvK ontwikkelt samen met de algemene kerkenraad een visie op het benodigd niveau van financiële reserves in relatie tot het voorziene uitgavenpatroon.

- Het CvK en de algemene kerkenraad besluiten in nauw overleg of een legaat met een last of bestemming al dan niet (beneficiair) wordt aanvaard.

8.3 Beheer onroerend goed

Onze gemeente bezit twee kerken, De Schakel, het kerkelijk centrum “De Verbinding”, ’t Gasthuus, het kerkelijk bureau en negen woningen (drie pastorieën, vier appartementen boven het kerkelijk centrum, beheerders woning bij De Schakel en de woning bij het kerkelijk bureau). Al deze onroerende goederen zijn vrij van een hypothecaire lening. Daarnaast hebben wij 60 hectare landbouwgrond. Deze gronden worden verpacht. De kerkrentmeesters hebben in principe het beleid om al deze onroerende goederen aan te houden, omdat dit voor nu en later van financieel belang is voor de gemeente.

Elk bezit vraagt echter wel onderhoud waarin geen achterstand mag worden opgelopen. In principe is het een continu proces. In dit kader is in 2020 een 50-jarige onderhoudsplan met daaraan gekoppeld een onderhoudsbegroting opgesteld. Deze documenten geven aan wat en wanneer welke onderhoudswerkzaamheden moeten gebeuren en wat de begrote kosten hiervan zijn. Het meerjarenonderhoudsplan en -begroting wordt één keer in de vijf jaar zo nodig geactualiseerd. Om uitvoering te kunnen geven aan deze begroting hebben wij voor het onderhoud een bedrag uit de verkoop van de oude pastorie aan de Frieswijkstraat en de verkoop van “warme” landbouwgrond gedoneerd. Hierbij zij opgemerkt, dat wij bij de verkoop van de “warme” grond ook weer andere landbouwgrond hebben teruggekocht.

Het beleid voorgaande jaren was om oude en in onderhoud vaak dure objecten af te stoten. Dit beleid wordt ook de komende jaren doorgezet. Dit geldt evenzo voor het verkopen van “overbodige” objecten. Door voortschrijdende inzichten wordt dit laatste niet uitgesloten.

Bij het onderhoud en het beheer van de kerkelijke gebouwen en de woningen wordt rekening gehouden met onze verantwoordelijkheid als (kerk)rentmeesters. Wij hebben onder meer tot taak om Gods schepping te bewaren en daarom duurzaam en zuinig met uitputbare hulpbronnen (zoals energie en gebruik van materialen) om te springen.

8.3.1 Beleidsvoornemens

- In de maand januari van ieder jaar aan de hand van het opgestelde meerjarenonderhoudsplan beziet het CvK welke werkzaamheden dat jaar in de planning staan om uitgevoerd te worden en/of nodig zijn en of de begrote bedragen (nog) toereikend zijn.
- Een keer in de vijf jaar actualiseert het CvK het meerjarenonderhoudsplan en de daaraan gekoppelde kostenbegroting. Hierbij wordt rekening gehouden met duurzaamheidsaspecten.
- Het CvK ontwikkelt een visie op het investeren in en aanhouden van vastgoed.

8.4 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

In het kader van de AVG dragen de kerkrentmeesters de verantwoordelijkheid voor het toezicht en de uitvoering van de voorschriften om de persoonsgegevens van de gemeenteleden te beschermen. Dit verdient door wijzigingen/aanvullingen van deze wetgeving permanent aandacht.

Ook onderzoekt het college van kerkrentmeesters hoe veilig op dit moment het digitale systeem van onze kerk, de digitale documentenverstrekking en het documentenbeheer is. Zo nodig worden hier voorzieningen in getroffen.

8.4.1 Beleidsvoornemens

- Het CvK onderzoekt en treft zo nodig voorzieningen voor een veilige digitale omgeving qua documentenbeheer en gegevensverstrekking.

8.5 Verklaring omtrent het Gedrag (VOG)

Voor kerkenraadsleden, leidinggevenden met betrekking tot het jeugdwerk en andere pastorale betrokkenen is het nodig in het kader van “veilig werken” om over een VOG-verklaring te beschikken.

8.5.1 Beleidsvoornemen

- Het CvK regelt, dat allen die binnen de kerk pastoraal werk verrichten in bezit zijn van een geldige VOG-verklaring.

8.6 Vrijwilligersbeleid.

Een bloeiende gemeente kan niet werken zonder vrijwilligers. Mooi, dat onze gemeente ook veel leden kent die vrijwillig een taak op zich nemen om zo het vele werk met elkaar te doen. Het geeft naast inspanning ook voldoening omdat ieder met zijn/haar begaafdheid een bijdrage levert aan het voortbestaan van de gemeente. Hiervoor mogen wij dankbaar zijn.

De coördinatie van het vrijwilligerswerk valt onder de verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters. Ook is dit college aanspreekpunt voor de coördinatoren van de diverse vrijwilligersgroepen (tuingroep, kostersteam, beeld en geluid team, redactie Kerknieuws en Nieuwsbrief, organisten, BHV- en EHBO-ers, collectanten etc.

Het is belangrijk aandacht te besteden aan alle vrijwilligers. Dit kan door middel van bijvoorbeeld een gezellige en ongedwongen vrijwilligersavond als dank namens de Hervormde Gemeente Nijkerk.

8.6.1 Beleidsvoornemens

- Een lid van het college van kerkrentmeesters aanstellen als aanspreekpunt voor de coördinatoren van de diverse vrijwilligersgroepen.
- Een keer per twee jaar organiseert het CvK een vrijwilligersavond.

8.7 Archiefbeheer

Er zijn veel en ook wisselende ambtsdragers betrokken bij de archivering van vergaderstukken. Ook worden op diverse plekken (kerkelijk bureau, De Schakel, privéadressen) stukken gearchiveerd. Derhalve is beleid en zijn afspraken nodig om te borgen, dat het archief van de kerk op een consequente, uniforme en inzichtelijke wijze beschikbaar is en blijft. Het CvK onderkent daarmee de noodzaak om een veilige en toegankelijke omgeving voor het archief te realiseren.

8.7.1 Beleidsvoornemen

- Het CvK onderzoekt de mogelijkheden van een deugdelijke inrichting en vertrouwelijk beheer van het (digitaal) kerkelijk archief met in achtname van de daarbij behorende voorschriften.

8.8 Verzekeringsbeleid

De kerk heeft diverse verzekeringen afgesloten. Hierbij valt onder meer te denken aan verzekeringen voor opstal, inventaris, wettelijke aansprakelijkheid, arbeidsongeschiktheid etc. Het is wenselijk/zinvol om alle afgesloten verzekeringen door te lichten op noodzakelijkheid, (uitbreiding) dekking en qua premie.

8.8.1 Beleidsvoornemen

- Alle verzekeringen worden minimaal één per drie jaar doorgelicht op noodzakelijkheid, dekking en premie en daarbij te onderzoeken of nieuwe verzekeringen en/of uitbreiding van bestaande verzekeringen nodig zijn.

8.9 Kerkelijk bureau

De leden-, financiële- en de personeelsadministratie zijn op het kerkelijk bureau ondergebracht. Ook kan men daar terecht voor informatie over o.a. attestaties, doop, huwelijk, uitvaart, kerkdiensten, collectebonnen, verhuizingen etc. Omdat gegevens niet in alle gevallen via de burgerlijke overheden worden verkregen, is het van belang dat bij verhuizing, geboorte, doop, huwelijk, overlijden etc. contact wordt opgenomen met het kerkelijk bureau. Met elkaar houden we de administratie dan op het juiste peil.

De coördinator van het kerkelijk bureau heeft de beschikking over automatiseringsapplicaties. Hierdoor wordt het werk eenvoudiger en minder tijdrovend. Hij wordt bij een aantal werkzaamheden ondersteund door vrijwilligers (verjaardagfondsen en tellen collectegelden, uitgifte collectebonnen).

Bij het onderzoek naar mogelijke bezuinigingen in de breedste zin van het woord wordt ook het kerkelijk bureau meegenomen. Mogelijk, dat nog een aantal werkzaamheden op het bureau uit te voeren zijn door vrijwilligers. Dit zal uit de resultaten van het onderzoek moeten blijken.

8.9.1 Beleidsvoornemen

- Het CvK voert een (intern) breed bezuinigingsonderzoek uit waarin ook het kerkelijk bureau in overleg met de coördinator wordt meegenomen.

8.10 Verhuur en dienstverlening

De kerkrentmeesters hebben te maken met verhuur van ruimten en het verlenen van diensten. Voor kerkelijke activiteiten worden vanzelfsprekend geen kosten in rekening gebracht. Maar voor het gebruik van ruimten in de Grote Kerk, de Opstandingskerk, De Verbinding en 't Gasthuis voor niet kerkelijke activiteiten kan wel een huur worden gevraagd. De tarieven mogen niet te ver uit de pas lopen met de landelijke gangbare huren/tarieven.

Een aantal jaren geleden is een “verhuurprotocol” inclusief bedragen opgesteld. Zinvol is om dit document naar de huidige tijd met een geldende inflatiecorrectie te actualiseren. Ook kan dan hierbij direct een “gebruikersprotocol” voor de gebouwen worden opgesteld.

8.10.1 Beleidsvoornemens

- Het “verhuurprotocol” inclusief tarieven voor de diverse ruimten wordt geactualiseerd.
- Er wordt een gebruikersprotocol opgesteld voor het gebruik van ruimten in de Opstandingskerk, het kerkelijk centrum “De Verbinding” en 't Gasthuis.

8.11 Veiligheidsbeleid

De veiligheid tijdens (ere)diensten en andere kerkelijk activiteiten in onze (kerk)gebouwen heeft ten alle tijden prioriteit.

8.11.1 Beleidsvoornemens

- De wettelijk gestelde eisen die bij een openbaar gebouw worden gesteld aan de veiligheid zijn aanwezig of zijn/worden in een protocol vastgelegd.
- We zorgen ervoor dat voldoende gekwalificeerde personen tijdens de (ere)diensten en/of andere kerkelijke activiteiten aanwezig zijn die als BHV-/EHBO-er kunnen fungeren.
- De taken/werkwijze in een protocol vastleggen of het protocol updaten.

8.12 Collecten

In coronatijd is overgeschakeld op digitaal collecteren. De opbrengsten zijn daardoor gestegen. De offerdienst is in de eredienst ook van wezenlijk belang. We denken na over de mogelijke vormen van collecteren.

8.12.1 Beleidsvoornemen

- Het CvK gaat in samenspraak met de diaconie een voorstel uitwerken over de vorm(en) van collecteren in de (nabije) toekomst.

9 Opsomming beleidsvoornemens

3 *De samenkomende gemeente*

3.1 *De plaatselijke gemeente*

1. We willen de gemeente er bewust van maken dat we rondom de erediensten, naast het horen van het Woord in de dienst, elkaar ook ontmoeten.
2. De kerkenraad gaat zich bezinnen op manieren om binnen de grootte van onze gemeente de onderlinge ontmoeting te stimuleren. Ontmoeting is namelijk een voorwaarde voor de Bijbelse opdracht tot onderlinge gemeenschap.
3. De kerkenraad stelt een communicatieplan op dat voorziet in het benutten van digitale middelen, met als doel het bevorderen van onderlinge gemeenschap.

3.2 *De drie wijkgemeenten en de centrale gemeente*

4. De sterke wens om als wijken zo veel mogelijk gezamenlijk op te blijven trekken blijft. De kerkenraad gaat nadenken over een (organisatie- en vergader) structuur die de taken van wijk- en algemene kerkenraden beter faciliteert en de bestaande inefficiëntie opheft. Leidraad is de bezinning die in 2019 is opgestart maar nog niet is voltooid.

3.3 *Relatie tot andere gemeenten in Nijkerk*

5. Kerkordelijk vormt de algemene kerkenraad de plaats van ontmoeting met De Fontein. Dit houden we graag in stand. Het is ook onze roeping om werk te maken van de Bijbelse opdracht tot eenheid en waar mogelijk concreet samen op te trekken.
6. We zetten de bestaande samenwerkingsvormen met andere Nijkerkse (wijk)gemeenten voort. Waar mogelijk zoeken we naar verbreding en verdieping.

4 *De lerende gemeente*

4.1 *Eredienst en liturgie*

7. Voor de kerkenraden zal een belangrijk onderwerp voor bezinning zijn hoe we de Heere in de erediensten moeten dienen. Er is ruimte voor verschil van inzicht. In dat licht bezien, zal er blijvend bezinning nodig zijn ten aanzien van de inhoud en vormgeving van de eredienst.
8. We bezinnen ons de komende periode op het gebruik van digitale middelen in of voor het uitzenden van de eredienst.

4.2 *De prediking*

9. De woordverkondiging vormt de kern van de zondagse eredienst. We blijven ons bezinnen over hoe we hier gestalte aan kunnen geven en hoe we gemeenteleden hierbij kunnen betrekken.
10. De predikanten zoeken naar manieren om de prediking en de thematiek die centraal staat op de Bijbelkringen, binnen het club- en verenigingswerk meer op elkaar af te stemmen. Het is belangrijk dat de Bijbel een centrale plek heeft op een club- of verenigingsavond.

4.3 *De sacramenten*

11. We bezinnen ons op de inhoud en de praktijk van de Heilig Avondmaal-vieringen, onder andere de frequentie van de vieringen.
12. We bezinnen ons op de mogelijkheid (plaats, tijdstip, tijdsduur, inrichting) van een dienst voor mensen die het Heilig Avondmaal in een normale dienst niet mee kunnen vieren, bijvoorbeeld vanwege medische beperkingen.

4.4 *Catechese en Jeugdwerk*

13. De beleidsvoornemens worden geformuleerd in de werkplannen die elk seizoen door de afzonderlijke werkgroepen van de AJR worden opgesteld. Deze werkplannen komen in de Algemene Kerkenraad aan de orde.
14. Een aantal leeftijdscategorieën is in onze gemeente ondervertegenwoordigd. De kerkenraad ziet het als haar taak om jongeren in alle leeftijdsgroepen verbonden te houden aan onze gemeente.

4.5 Kring- en verenigingswerk

15. Het blijven stimuleren van gemeenteleden om deel te nemen aan het kring- en verenigingswerk moet door de kerkenraden blijvend een punt van aandacht zijn. Ook het stimuleren van het starten van nieuwe kringen is een taak van de kerkenraden.
16. Bezinnen hoe het Woord van God nog meer centraal gesteld kan worden in het gemeentewerk. Bijvoorbeeld door Bijbelstudies te doen op Bijbelkringen of op verenigingen

4.6 Contact met (wijk)gemeente

17. De organisatie van (al dan niet gezamenlijke) wijkavond(en) en/of groot huisbezoek zal structureel een plaats krijgen in de planning van de activiteiten voor gemeenteleden.
18. We hebben aandacht voor nieuwe gemeenteleden, zodat zij zich snel thuis voelen in onze gemeente

5 De pastorale gemeente

5.1 De ambten

19. Om tot een evenwichtige verdeling van de werkzaamheden te komen zal er een voortdurende afstemming moeten plaatsvinden tussen kerkenraden van de drie wijkgemeenten en predikanten.
20. Nieuwe ambtsdragers dienen geïnformeerd te worden over de manier van functioneren van de kerkenraden. Ze worden begeleid door een mentor-ambtsdrager.
21. Om de vorming van ambtsdragers structureel vorm te geven willen we een structuur ontwikkelen, waarbij de volgende onderwerpen een plaats krijgen:
  - Pastoraat in de gemeente
  - Begeleiding van pastorale problemen
  - Vroegtijdige bezinning over onderwerpen, zodat ze ons niet ‘overvallen’
22. We bezinnen ons op de openstaande aanbevelingen uit het visitatierapport (communicatie tussen gremia, gedrags- en omgangsvormen voor ambtsdragers, ambtsgeheim, stapeling van functies)

5.2 Pastoraat

23. De kerkenraden van de drie wijkgemeenten willen zich bezinnen hoe ze jongeren die het werk van de algemene jeugdraad ontgroeid zijn of door het doen van belijdenis uit het zicht verdwijnen, vast kunnen houden. Daarnaast is er aandacht voor pastoraat aan gezinnen, waarbij geloofsopvoeding ter sprake kan komen.
24. We bezinnen ons de komende periode op de vormgeving van het pastoraat, en de taakverdeling tussen ambtsdragers, gemeenteleden en andere betrokkenen. We willen onderzoeken in hoeverre een pastoraal team (bestaand uit ambtsdragers en gemeenteleden) vorm en inhoud kan geven aan de pastorale behoefte van de gemeente. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen ‘basispastoraat’ (in pastorale teams) en crisispastoraat (door de predikant). Ouderenpastoraat verdient bijzondere aandacht. Het advies van de werkgroep ‘gemeenteopbouw’ kan als leidraad dienen.
25. We bezinnen ons op het vasthouden van randkerkelijke gemeenteleden en gemeenteleden die zich onttrekken aan onze gemeente zonder dat ze ergens anders een plek vinden.
26. Bidden met en voor elkaar is onderdeel van pastoraat. De kerkenraad gaat zich bezinnen hoe het samen bidden meer gestimuleerd kan worden.

5.3 Taken predikanten

27. We bezinnen ons op het takenpakket van predikanten en op de wijze waarop we pastoraat vormgeven, zodat deze aansluit bij wat de gemeente nodig heeft. Voor het beroepingswerk tot en met 2022 heeft dit nog geen consequenties.

5.4 Levenswandel

28. We gaan liefdevol en pastoraal het gesprek aan met gemeenteleden die anders geaard zijn en/of vragen hebben over hun geaardheid of seksuele identiteit.
29. We bezinnen ons op de vraag hoe we op pastorale wijze tegelijk een heilige en een veilige gemeente kunnen zijn als het gaat over o.a. huwelijk, ongehuwd samenwonen, echtscheiding, hertrouwen na echtscheiding en homoseksuele relaties. Als de notitie ‘Liefde en trouw’ gereed is, wordt hij als bijlage toegevoegd aan het beleidsplan.

6 De diaconale gemeente

6.1 Algemeen diaconaat

30. Om de toegang tot de diaconie laagdrempelig te houden wil de diaconie in contact blijven met de gemeente, de bereikbaarheid bevorderen door gebruik te maken van de beschikbare media, zoals internet en het (digitale) Kerknieuws en het bijwonen van speciale projectdagen.
31. Vanuit het college van diakenen wordt ernaar gestreefd om eenduidig met informatie naar de wijkkerkenraden te treden en meer interactie tussen ouderlingen en diakenen te creëren.
32. Omdat diaconaat een opdracht is voor alle gelovigen zal er meer aandacht besteed worden aan toerusting van ambtsdragers en gemeenteleden door te wijzen op, stimuleren tot en helpen bij het uitvoeren van het diaconaat (zoals bijvoorbeeld signaleren van armoede en eenzaamheid).
33. Bidden met en voor elkaar is onderdeel van diaconaat. De kerkenraad gaat zich bezinnen hoe het samen bidden meer gestimuleerd kan worden.
34. De samenleving verandert steeds meer in een participatiesamenleving. De diaconie stelt zich ten doel om een actieve rol te spelen in de Nijkerkse samenleving door contact te onderhouden met maatschappelijke – en welzijnsorganisaties.
35. De diaconie heeft het voornemen om gebouwen van de kerkelijke gemeente beschikbaar te stellen in de burgerlijke gemeente, met de diaconale opdracht als basis. Dit hebben we ingevuld met een appartement voor noodopvang. Dit willen we continueren en breder bekend maken bij de burgerlijke instellingen.

6.2 Bijzondere doelgroepen

36. De diaconie wil zich tot doel stellen de behoeftigen te helpen:
  - In de eigen kerkelijke gemeente.
  - In de directe omgeving buiten de kerk (veelal via het Nijkerks Diaconaal Beraad).
  - Landelijk met name via stichtingen met een gereformeerde grondslag.
  - Wereldwijd via giften, met name via stichtingen met een gereformeerde grondslag.
37. We willen in de plaatselijke samenleving een duidelijke plaats innemen voor de kwetsbaren in de samenleving die tussen wal en schip raken en als diaconie een brug vormen naar organisaties die zich voor deze groepen inzetten.

6.3 Diaconaat wereldwijd

38. De steun aan landelijke, particuliere alsmede kerkelijke organisaties wordt voortgezet op de wijze zoals dat in de achterliggende jaren gebeurde. Echter dienen deze organisaties een ANBI-beschikking te hebben.
39. De nadruk zal worden gelegd op activiteiten van organisaties die binnen de gereformeerde gezindte op een brede steun mogen rekenen.

6.4 Financiën

40. De gemeente blijven betrekken bij het diaconale werk door gerichte collecten te houden, waarbij de giften en collecten op een zorgvuldige wijze worden toegewezen aan zoveel mogelijk specifiek diaconale doeleinden. Duidelijke communicatie over het collectedoel in de beschikbare media is van belang, dit bevordert de betrokkenheid en daarmee ook het geefgedrag.
41. Giften en goede doelen worden verstrekt conform het vastgestelde beleid. M.u.v. de jaarlijkse kerstgiften worden er geen gelden verstrekt zonder onderliggende stukken.
42. Overtollige reserves worden teruggebracht tot een niveau dat past bij de omvang van onze gemeente en de activiteiten van de diaconie. Beleid daarvoor is ontwikkeld en wordt uitgevoerd; dit verdient evaluatie en zo nodig aanpassing.

7 De missionaire gemeente

7.1 Het Missionair Team

43. Tijdens vergaderingen mogen bezinning en gebed niet ontbreken. Ook is belangrijk ons te blijven oriënteren op het missionaire werk zoals dat in Nederland plaatsvindt, bij de IZB en bij andere zustergemeenten. Het MT onderhoudt daarom ook externe contacten.
44. Het MT ziet het als zijn primaire taak om de gemeente(leden) te blijven toerusten op deze weg van navolging van Christus. Dit zal vooral dienen te geschieden op de plaatsen waar de gemeente samenkomt: in de zondagse diensten, op Bijbelkringen en verenigingen en bij het jeugdwerk.

45. Het MT coördineert missionaire activiteiten van de gemeente, en wil hier ook de stimulator in zijn. Deze roeping is echter de roeping van de gemeente zelf. Daarom ziet de MT het als een belangrijke taak om hier zoveel mogelijk gemeenteleden bij te betrekken.
46. Tijdens het Focustraject zijn we ons opnieuw bewust geworden dat wij onderdeel zijn van Gods wereldwijde kerk. Twee jongeren zijn in Praag geweest en brachten inspirerende verhalen mee terug. Wij willen de contacten die zijn gelegd met de Zendingscommissie intensiveren.
47. Het MT wil zich toeleggen op de toerusting van de gemeente. Wij willen in samenspraak met de predikanten komen tot de keuze voor een gemeentebreed thema/ Bijbelboek. Wij werken dit uit naar de zondag (preek met nagesprek), Bijbelkringen en verenigingen. Kernwoorden: persoonlijk geloof, het concrete leven van elke dag, de lijn naar buiten. Bidden met en voor elkaar is onderdeel van missionair gemeente zijn. Het MT gaat zich bezinnen hoe het samen bidden meer gestimuleerd kan worden.
48. Het MT wil een missionaire week opzetten, waarbij in prediking, catechese, kringwerk uitdrukkelijk aandacht gegeven wordt aan het getuigenis van Christus.

7.2 Missionaire activiteiten

49. Open kerk: Op meerdere zomer-zaterdagen staat de Grote Kerk open, daarnaast op Boerenmaandag en Open Monumentendag. Het orgel wordt bespeeld, er is gelegenheid het gebouw te bezichtigen (architectuur, historie). Daarnaast is er materiaal waardoor bezoekers kennis kunnen maken met de inhoud van het Evangelie.
50. Alpha-cursus: In de voorbije jaren is door verschillende groepen gemeenteleden de Emmaüs-cursus gedaan. In de praktijk zijn dat nu kringen die ook hebben meegedaan aan het Focustraject. Dit is een goed moment om met de Alpha-cursus van start te gaan. Daarvoor moeten wel verschillende stappen gezet worden.
51. Vakantie Bijbel Week: Het MT streeft ernaar om in Nijkerk weer een Vakantie Bijbel Week te (laten) waar kinderen uit de buurt op een laagdrempelige manier met het Evangelie van Jezus Christus in aanraking komen. Beginnen met bijv. 2 dagen. Dit vergt wel een grondige voorbereiding.
52. Kerkproeverij: Het is een grote wens van het MT om mee te doen aan een Kerkproeverij. Dit is een laagdrempelige manier voor belangstellenden om kennis te maken met de kerk. Het blijkt dat mensen eerder naar de kerk gaan als ze met iemand mee kunnen. Een simpele uitnodiging kan het verschil betekenen.
53. Meedenken bij de organisatie van de openlucht-diensten, die door onze gemeente worden georganiseerd. Onder andere de communicatie in lokale media is daarin van belang.
54. In de communicatie richt het MT zich a. op de gemeente en b. op de stad Nijkerk.
- Het is belangrijk om de gemeente te blijven aanspreken op haar roeping. Het begint bij bewustwording en een communicatieplan. Het Kerknieuws is hiervoor een belangrijk kanaal. Doelstelling is om te komen tot een eigen ‘Missionaire rubriek’. In de specials – met een veel bredere verspreiding – kan een eigen invalshoek worden gekozen. Wij vragen de kerkenraden frequent aandacht te geven aan voorbede voor zending en evangelisatie, en waar nodig ruimte te geven aan een afkondiging.
  - Via de rubriek ‘geloven in Nijkerk’ een bijdrage leveren aan de ‘Stad Nijkerk’
55. Het MT zoekt samenwerking met andere kerken in Nijkerk:
- Met de plaatselijke zendingscommissie (4 wijken incl. de Fontein); de wens is om de zendingscommissie meer een platform te laten zijn van alle zendingsactiviteiten in de gemeente.
  - Participatie in NICEA (Nijkerkse Interkerkelijke Commissie Evangelisatie Activiteiten): biedt een platform voor eigen en gezamenlijke activiteiten, zoals de rubriek ‘Geloven in Nijkerk’ in de Stad Nijkerk, jaarlijkse Sing-in op het plein en betrokkenheid bij ‘De Huiskamer’.
  - Samenwerking met andere kerken rond de vespers in de Stille week en de Kerstwandeling: kerken stellen zich zo present in de Nijkerkse samenleving.

7.3 Missionair gemeentezijn en visie op Israël

56. Wij steunen de Messiasbelijdende Joden, in gebed en middels collecten.

7.4 Missionair gemeentezijn en de volken van de wereld

57. Wij geven blijvende ondersteuning aan de zendingswerkers die uitgezonden zijn door onze gemeente of anderszins betrokken zijn bij onze gemeente: Heidi Henderson, familie Wolters, Tijmen van Steeg. Dit doen we middels gebed, meeleven en collecten.
58. Wij blijven ons voortdurend bezinnen op de zending als onderdeel van onze missionaire roeping.
59. De kerkenraad heeft een positieve grondhouding ten opzichte van gemeenteleden die zich geroepen weten tot de zending.

7.5 In- en uitwendige zending

60. Er is een voortdurende bezinning nodig over de wijze waarop de gemeente meer bij het werk van in- en uitwendige zending betrokken kan worden.

8 College van kerkrentmeesters

8.1 Algemeen

61. Bij de Aktie Kerkbalans de gemeenteleden in alle openheid op de hoogte (blijven) stellen van de financiële situatie waarin de kerk verkeert en wat dit voor consequenties heeft
62. Gedurende het jaar rapporteert het college van kerkrentmeesters regelmatig over de financiële stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen.
63. Het CvK ontwikkelt samen met de algemene kerkenraad een visie op het benodigd aantal predikantsplaatsen en/of pastoraal werkers in relatie tot de demografische ontwikkeling en de behoefte vanuit de gemeente.

8.2 Beheer en financiën

64. We streven naar een financieel gezonde gemeente
65. We streven naar een gezond geefgedrag
66. We streven naar een jaarlijkse sluitende begroting
67. Als er noodzakelijkerwijs bezuinigd moet worden, dan overlegt het CvK met de algemene kerkenraad over (de grootte en de inhoud van) deze bezuinigingen.
68. Het CvK ontwikkelt samen met de algemene kerkenraad een visie op het benodigd niveau van financiële reserves in relatie tot het voorziene uitgavenpatroon.
69. Het CvK en de algemene kerkenraad besluiten in nauw overleg of een legaat met een last of bestemming al dan niet (beneficiair) wordt aanvaard

8.3 Beheer onroerend goed

70. In de maand januari van ieder jaar aan de hand van het opgestelde meerjarenonderhoudsplan beziet het CvK welke werkzaamheden dat jaar in de planning staan om uitgevoerd te worden en/of nodig zijn en of de begrote bedragen (nog) toereikend zijn.
71. Een keer in de vijf jaar actualiseert het CvK het meerjarenonderhoudsplan en de daaraan gekoppelde kostenbegroting. Hierbij wordt rekening gehouden met duurzaamheidsaspecten.
72. Het CvK ontwikkelt een visie op het investeren in en aanhouden van vastgoed.

8.4 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

73. Het CvK onderzoekt en treft zo nodig voorzieningen voor een veilige digitale omgeving qua documentenbeheer en gegevensverstrekking.

8.5 Verklaring omtrent het Gedrag (VOG)

74. Het CvK regelt, dat allen die binnen de kerk pastoraal werk verrichten in bezit zijn van een geldige VOG-verklaring.

8.6 Vrijwilligersbeleid

75. Een lid van het college van kerkrentmeesters aanstellen als aanspreekpunt voor de coördinatoren van de diverse vrijwilligersgroepen.
76. Een keer per twee jaar organiseert het CvK een vrijwilligersavond.

8.7 Archiefbeheer

77. Het CvK onderzoekt de mogelijkheden van een deugdelijke inrichting en vertrouwelijk beheer van het (digitaal) kerkelijk archief met in achtneming van de daarbij behorende voorschriften.

8.8 Verzekeringsbeleid

78. Alle verzekeringen worden minimaal één per drie jaar doorgelicht op noodzakelijkheid, dekking en premie en daarbij te onderzoeken of nieuwe verzekeringen en/of uitbreiding van bestaande verzekeringen nodig zijn

8.9 Kerkelijk bureau

79. Het CvK voert een (intern) breed bezuinigingsonderzoek uit waarin ook het kerkelijk bureau in overleg met de coördinator wordt meegenomen.

8.10 Verhuur en dienstverlening

80. Het "verhuurprotocol" inclusief tarieven voor de diverse ruimten wordt geactualiseerd.

81. Er wordt een gebruikersprotocol opgesteld voor het gebruik van ruimten in de Opstandingskerk, het kerkelijk centrum "De Verbinding" en 't Gasthuus.

8.11 Veiligheidsbeleid

82. De wettelijk gestelde eisen die bij een openbaar gebouw worden gesteld aan de veiligheid zijn aanwezig of zijn/worden in een protocol vastgelegd.

83. We zorgen ervoor dat voldoende gekwalificeerde personen tijdens de (ere)diensten en/of andere kerkelijke activiteiten aanwezig zijn die als BHV-/EHBO-er kunnen fungeren.

84. De taken/werkwijze in een protocol vastleggen of het protocol updaten.

8.12 Collecten

85. Het CvK gaat in samenspraak met de diaconie een voorstel uitwerken over de vorm(en) van collecteren in de (nabije) toekomst.